

Код. Наименование на учебната дисциплина “ История на България”	
Титуляри на курса: Титуляри на дисциплината са хабилитирани преподаватели от Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалаевър
Година първа	Семестър първи
Кредити - 1	Часове - 15
Характер на обучението редовно	Цели на курса: да въведе студентите във историята на България, която има пряко отношение към целите на педагогическата дейност
Методи на оценяване текуща оценка	Език на обучението български

Курсът по “ История на България” е предназначен за студентите , които получават образователно-квалификационната степен “БАКАЛАВЪР”.

Основен акцент на обучението е разширяване на познанията по история на България, след средното образователно ниво с оглед работата на бъдещите специалисти-педагози.

Ето защо, целта на курса по “ История на България” е да запознае студентите с развитието на най-важните български институции през Средновековието и развитието на модерните такива през Възраждането и Новото време. Акцентите в обучението са поставени върху постиженията на българите в модерната култура и образование, основни фактори на българската европеизация през XX век.

Литература:

- История на България, I т., II т, III т. Издателство Анубис, 1999.
- Възкресението на България, Търновската конституция и закони на българското княжество 1879-1882, С., 2003
- В. Методиев, Л. Стоянов, Български конституции и конституционни проекти, С. 1991г.

Код. Наименование на учебната дисциплина СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК	
Титуляри на курса: Титуляри на дисциплината са хабилитирани преподаватели от Факултет по славянски филологии на СУ „Св. Климент Охридски“	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър първи
Кредити - 4	Часове 45 часа лекции, 30 часа упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса Да бъдат овладени основните теоретико-приложни проблеми на съвр. бълг. език
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания

няма

Съдържание на дисциплината

Курсът по съвременен български език има за цел да даде задълбочени знания за теорията по СБКЕ във всички негови дялове, като се представят постиженията на съвременното българско езиковедие. Студентите се запознават с нормативната българска граматика – фонетика, морфология и синтаксис, както и с избрани проблеми от българската лексикология.

Поради значителния обем на теоретичния материал някои въпроси са изложени синтезирано, като съдържанието е съобразено с бъдещата професия на студентите.

Специални акценти се поставят върху проблеми на българската лексикология и синтаксис с оглед динамичните процеси в езика ни, протичащи съобразно с променената зикова ситуация в последните години. По време на семинарните занятия студентите имат възможност да приложат на практика придобитите знания.

Препоръчана литература

- Грамматика на съвременния български език. Т.1, Т.2, Т.3. С., 1982-83
Т. Бояджиев, И. Куцаров, Й. Пенчев. Съвременен български език: фонетика, лексикология, словообразуване, морфология, синтаксис. Пловдив, 1998
П. Пашов. Практическа българска граматика. С., (3 изд) 1999

Код. Наименование на учебната дисциплина Въвеждане в специалността	
Титуляри на курса: Проф. д-р Стойка Здравкова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър първи
Кредити 1	Часове 15 часа лекции
Характер на обучението задочно лекции	Цели на курса да даде най-обща представа за учителската професия и длъжностната характеристика на началния училищен педагог, да запознае студентите със специфичните особености на обучението на децата от начална училищна възраст.
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението български

Предварителни изисквания: няма

Съдържание на дисциплината:

Тематиката на курса включва въпроси, свързани със спецификата на изучаваната специалност, с мястото и ролята на началното училище в системата на училищното обучение, с основните характеристики и тенденции за развитие и модернизиране на съвременното начално образование.

Препоръчана литература:

1. Амонашвили, Ш. А., Здравейте, деца, как сте деца? , С., 1989
2. Атанасова, М., За някои специфични особености и неизползвани възможности на учебната дейност в началното училище, - Педагогика, 1995, № 7
3. Василева, Е., Детето в началното училище, С., 2002
4. Василева, Е., Съвременното начално училище – реалности и предизвикателства, С., 2004
5. Герджиков, К., Същност и специфика на обучението в началното училище, - Начално образование, 1998, № 2
6. Пред прага на училището, под редакцията на Й. Факирска, С., 2000

Код. Наименование на учебната дисциплина История на педагогиката и българското образование	
Титуляри на курса: Гл.ас. д-р Стефан Стефанов и гл.ас. д-р Марина Пиронкова	
Характер на дисциплината Задължителна дисциплина	Образователно-квалификационна степен Бакалавърско ниво
Година Втора	Семестър Трети
Кредити 4	Часове 30 ч. лекции и 30 ч. упражнения
Характер на обучението Редовно обучение – лекции и упражнения	Цели на курса Да даде базова педагогическа подготовка на студентите от специалност “Предучилищна педагогика и чужд език”
Методи на оценяване Изпит	Език на обучението Български

Предварителни изисквания

Съдържание на дисциплината

В курса се разглеждат основните педагогически възгледи, учения, теории от древността до първата половина на XX век, станали основа за създаването на съвременната педагогическа наука. Знанията на студентите се допълват и обогатяват в предвидените семинарни занятия, където се работи изключително с изворов материал с цел запознаване с оригинални авторски тези, а не с техни интерпретации. Формират се и умения за работа с литературни източници, за тяхната научна интерпретация, анализ и разработване на писмена теза по даден проблем.

Препоръчана литература

- История на образованието и педагогическият мисъл в България, Т. 1-2, С., 1975-1982.*
- Атанасов, Ж. и др. История на педагогиката и българското образование. С., 2006.*
- Bowen, J. A History of Western Education. Vol. 1-3, New York, 1972-1981.*
- Blaettner, F. Geschichte der Paedagogik. Heidelberg, 1961.*
- Histoire mondiale de l'education(ed. Jean Viale, Gaston Mialaret). Т. 1-4, Paris, 1981.*
- Коменски, Я.А. Избрани педагогически произведения. С., 1992.*
- Русо, Ж.-Ж. Избрани педагогически произведения. С., 1976.*
- Песталоци, Й.Х. Избрани педагогически произведения. С., 1969.*
- Хербарт, Й.Ф. Избрани педагогически произведения. С., 1990.*

Код. Наименование на учебната дисциплина Теория на възпитанието	
Титуляри на курса: Проф. дпн Клавдия Сапунджиева	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Първа	Семестър Първи
Кредити 4	Часове 30+15
Характер на обучението Редовно	Цели на курса Запознаване на студентите с теоретичното поле на педагогиката и открояване на основните съдържателни компоненти, които те трябва да овладеят.
Методи на оценяване Изпит - писмен	Език на обучението Български

Предварителни изисквания

Няма

Съдържание на дисциплината

Курсът е структуриран върху основата на теоретичното осмисляне на педагогическите феномени и изследователското поле на педагогиката. Открояват се същностните и смисловите характеристики на възпитанието и се търсят конкретните им параметри в различните сфери на духовното, социалното и културното формиране на личността. Теоретичният обхват и интерпретацията на възпитателния феномен следва развитието на антропо-педагогическото познание, съвременните подходи към педагогическата практика и водещите педагогически школи, направления, концепции.

Препоръчана литература

Антология по Теория на възпитанието. С., 1994.

Белова, М., Г. Димитрова, Н. Бояджиева, К. Сапунджиева. Теоретични основи на възпитанието. С., 1997.

Педагогика. Под научното р-во и редакция на Т. Попов. Ч. Първа и Ч. Втора. С., 2004/2005.

Радев, П. Религиозни, личностни и постмодерни учения и практики за възпитанието и самовъзпитанието. Пловдив, 2005.

Сапунджиева, К. Педагогическият дискурс на постмодернизма. С., 2005.

Теория на възпитанието. Съст.: чл. кор. проф. Л.Димитров. С., 2005.

Ячкова, М. Семейството в България между XX и XXI век.

Kupffer, H. Padagogik der Postmoderne. Weinheim und Basel, 1990.

Miller, A. Das drama des begabten Kindes. F a.M, 1997.

Oelkers, J., Th. Lehman. Antipadagogik. Weinheim und Basel, 1990.

Rutschky, K. (Hrsg.). Schwarze Padagogik, Munchen, 2001.

Код. Наименование на учебната дисциплина Предучилищна педагогика	
Титуляри на курса: проф .д-р Елена Русинова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година първа	Семестър Първи и втори
Кредити 4 за дисциплината „Предучилищна педагогика“ и 1 за дисциплината „Хоспитиране“	Часове 30 часа лекции, 30 часа упражнения и 15 часа хоспитиране
Характер на обучението редовно	Цели на курса: Въвеждане в основите на предучилищната педагогика; ориентиране в основните въпроси на Теория на възпитанието в предучилищна възраст; запознаване с проблематиката на детската игра; формиране на умения за решаване на специфични проблеми в предучилищната педагогика.
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Съдържание на дисциплината: Дисциплината включва четири основни части: Основи на предучилищната педагогика, Теория на възпитанието в предучилищна възраст, Педагогика на играта и Специфични проблеми на предучилищната педагогика. В първата се обсъждат съвременни педагогически системи и модели на педагогическо взаимодействие. Определя се предмета на науката, целите и образователните стратегии в предучилищното възпитание, основните понятия и проблематиката разкриват нови виждания за подбор и структуриране на образователното съдържание. Във втората част се дискутират моделите за изграждане на култура на поведение, като основен предмет и резултат в образователната стратегия, акцентува се върху познавателната, социалната, естетико-художествената; емоционално волевата и сетивно-двигателната култура. В частта “Педагогика на играта” вниманието е насочено към характеристиката на педагогическия взаимодействие, структурата и образователните функции на игрите с правила. Игровата ситуация разкрива основни закономерности и противоречия при видовете игри и извежда значението на творческата активност в периода на детството. Четвъртата част дава превес на проблемите на обучението, подготовката за училище и творческото развитие на детето в предучилищна възраст. Специално внимание се обръща на образователните сфери за интегриране на детската градина, семейството и училището.

Препоръчана литература

- Петрова, Е., Играта и нравственото формиране на детската личност, С., 1975.
 Петрова, Е., Подготовката на децата за училище, Народна просвета, С., 1989.
 Петров, П., Дидактика, УИ, С., 1992.
 Пиаже, Ж., Избранные психологические труды, М., 1969.
 Пирьов, Г., Русев, П., Психология на творчеството, Наука и изкуство, С., 1981.
 Пирьов, Г., Батоева, Д., Личността на детето, Медицина и физкултура, С., 1985.
 Подготовката на децата за училище и приемственост между детската градина и училище, С., 1986.
 Предучилищна педагогика, УИ, В.Търново, 1995.
 Рубинщайн, С.Л., Основи на общата психология, М., 1989.
 Русинова, Е. И др., Възпитание на детето от 2 до 7 годишна възраст, С., 1993.
 Трифонов, Т., Обща психология, С., 1987.
 Цветков, Д., Обща педагогика. Философия на образованието, Вѐда Словѐна – ЖГ, С., 1994.

Код. Наименование на учебната дисциплина Чуждестранна литература за деца	
Титуляри на курса: проф. д.ф.н. Томислав Дяков	
Характер на дисциплината задължителен	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър първи
Кредити 2	Часове 30 + 15
Характер на обучението лекции и семинари	Цели на курса Познания и умения за работа с чуждестранната литература
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението български

Предварителни изисквания

няма

Съдържание на дисциплината

Лекционният курс по дисциплината “Чуждестранна литература за деца и юноши” включва анализ на творби от класиката за деца и юноши, както и литературни форми от масовата култура. Проследява се литературният процес в културологичен план, чрез връзките митология-фолклор-литература. Акцентът на лекционния курс е върху инициационните функции на социокултурните факти и тяхната вариативност.

Обект на внимание са произведения за деца и юноши от европейската, руската и американската литератури. Изяснява се националната специфика на всяка разглеждана литература, очертават се тематичните, идейно-художествени и жанрови промени, най-ярките авторски проявления. Разглежданите творби са основни за обучението в училище.

Изследват се също така модели и процеси, в които са обединени различни типове произведения. Подходът към материала е диахронният анализ.

Препоръчана литература

1. **Бредсдорф, Е.**, Ханс Кр. Андерсен, С., 1997.
2. **Дяков, Т.**, Митология, фолклор, литература, С.,1995
3. **Дяков, Т.**, Митология, фолклор, литература, втора част, С., 2003
4. **Дяков, Т.**, Митология, фолклор, литература, трета част, С.,2004
5. **Дяков, Т.**, Митология, фолклор, литература, четвърта част, С.,2006
6. **Дяков, Т.**, Мит, обред и литература (мотиви на инициацията в художествената проза за деца и юноши), С.,2004
7. **Йорданов, Ю.**, Портрети от книжната лавица, С., 1988.
8. **Терзиева, М.**, Из английската литература за деца.
9. **Фройд, З.**, Естетика, изкуство, литература, С., 1991.
10. **Хаджикосев, С.**, Вълшебният свят на детството, С., 1989.
11. **Хаджикосев, С.**, Завръщане в детството, С., 1980.
12. **Хьойзинха, Й.**, Homo ludens (изследване на игровия елемент на културата), С., 1982.

Код. Наименование на учебната дисциплина Функционална морфология на детето	
Титуляри на курса: доц. д-р Емил Маринов	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Първа	Семестър Първи
Кредити 2	Часове 30
Характер на обучението Редовно	Цели на курса
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението български

Съдържание на дисциплината

Курсът е предназначен за студенти редовно обучение I курс, I семестър, специалност “Предучилищна и начална училищна педагогика”

Целта на изучаваната дисциплина е да се запознаят студентите с устройството и функционирането на органите и системите на човешкият организъм.

Акцент е поставен върху възрастовите изменения в морфологичното и функционалното състояние на системите. Познаването на морфофункционалните особености на организма в различните възрастови периоди е необходимо за правилното организиране на заниманията с децата, за съставяне на дневния режим, провеждането на учебните занимания, организиране на трудовата дейност и отдиha.

Значително място в курса е отделено на морфологията и функциите на нервната система, която е необходима основа за разбиране на психологичните процеси и за изграждането на педагогическите знания и умения.

Препоръчана литература

- 1. Ив. Петров, Ат. Тачев, М. Николова, М. Бъчварова,**
Анатомия, физиология и хигиена, Университетско издателство,
С.1989.
- 2. Вл. Овчаров и др. Анатомия и физиология, С. 2004.**
- 3. В. Василев, Анатомия, С. 2000.**

Код. Наименование на учебната дисциплина Обща психология	
Титуляри на курса: Доц. Борис Минчев	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година I	Семестър I
Кредити 2	Часове 30 ч. лекции
Характер на обучението Лекции	Цели на курса Запознаване с основите на психологията – понятия, закономерности, перспективи
Методи на оценяване Тест, изследователска работа	Език на обучението Български

Предварителни изисквания

Познаване на психологията на гимназиално равнище.

Съдържание на дисциплината

Курсът по Обща психология се изучава през първия семестър за специалност като задължителна дисциплина. Настоящата учебна програма включва базисните знания, необходими за едно пълноценно въведение в съвременната психология. Те съставляват задължителният минимум от понятия, теоретични идеи и факти, необходими за разгръщане на психологическия цикъл от обучението на студенти – социални педагози. На упражнения студентите се учат да реферират научни статии по лекционните теми и подготвят малка изследователска работа по Обща психология. Изпитът по настоящата дисциплина е чрез тест. На него студентът следва да покаже добро познаване на понятийния апарат, както и на основните емпирични находки на психологията като наука.

Препоръчана литература

Минчев, Б. Проблеми на общата психология. С., Веда Словена – Ж.Г., 1998.

Стаматов, Р. и Б. Минчев. Психология на човека. Пловдив, Хермес, 2003.

Код. Наименование на учебната дисциплина Възрастова психология	
Титуляри на курса: Проф. дпн Виолета Борисова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година първа	Семестър първи
Кредити 3	Часове 30 ч.лекции; 15 ч.упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса: да запознае студентите с методологическите основи на психологията на развитието, с най важните теории, обяснителни модели и конституиращи понятия в тази научна област както и с психологическата характеристика на отделните възрасти от раждането до пълнолетието.
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Съдържание на дисциплината

Като част от психологическия цикъл , запазвайки собствената си специфика, тя се явява междинна между лекционните курсове по обща и педагогическа психология. Това логически предполага , че тя се опира на придобитите от студентите знания по обща психология и заедно с това се явява своего рода трансмисия към лекционния курс по педагогическа психология. По такъв начин се търси достигането до пълнота в подготовката на студентите в областта на психологията, с оглед разбира се, на спецификата на професионална квалификация и бъдеща професионална реализация.

Препоръчана литература

1. Бауер Т., Психическое развитие младенца, М.1978.
2. Божович Л.И., Личность и ее формирование в детском возрасте, М. 1968.
3. Борисова В., Р. Арнаудова, Психология и психодиагностика на психичното развитие, С. 1998.
4. Валон А., Р.Зазо, Детството., С, 1988.
5. Виготски Л.С., Мислене и реч, С. 1983.
6. Возрастная и педагогическая психология. Под ред.М.В.Гамезо и др., М. 1984.
7. Енциклопедия по психология, С. 1998.
8. Ериксон Е., Идентичност, младост и криза, С. 1966.
9. Кон И.С., Ребенок и общество, М.1988.
10. Леонтиев А.Н., Проблеми на развитието на психиката , С.1974.
11. Люблинска А., Детска психология, С.1978
12. Пиаже Ж., Избранные психологические труды, М.1992
13. Принцип развития в психологии, М.1978
14. Психология на децата от предучилищна възраст, С.1967
15. Психология формирование и развитие личности, М.1981
16. Развитие личности ребенка, пер с англ., М.1987
17. Силгиджиян Х., Личността на юношата.С.1978
18. Томашевски Т., Основни идеи на съвременната психология.С. 1989
19. Фройд З., Детската душа.С.1993
20. Хрестоматия по возрастной и педагогической психологии., М.1981
21. Хрестоматия по психологии, Под ред.А.В.Петровско,М.1977.

<i>Код. Наименование на учебната дисциплина</i>	
МАТЕМАТИКА	
<i>Титуляри на курса</i> Доц. д-р Здравко Лалчев	
<i>Характер на дисциплината</i> Задължителна	<i>Образователно-квалификационна степен</i> Бакалавър
<i>Година</i> Първа	<i>Семестър</i> Втори
<i>Кредити</i> 5	<i>Часове</i> 30 ч. лекции , 45 часа упражнения
<i>Характер на обучението</i> Задочно обучение	<i>Цели на курса</i> Да представи математиката като наука за математическите структури и съвременна концепция за математиката като учебна дисциплина в началното училище.
<i>Методи на оценяване</i> Изпит	<i>Език на обучението</i> Български

Съдържание на дисциплината

Основни ядра в съдържанието са въпросите, свързани с понятието множество и операции с множества, съждения и операции със съждения, елементарни схеми за разсъждения и правила за извод, предикати, релации (функции, изображения, преобразувания, изрази), композиция на релации и обратни релации, теорията на Кантор за естествените числа, операциите с естествени числа, аритметични уравнения и аритметични преобразувания, релацията «делимост» и бройни системи, класическа теория за числата – НОД, НОК, алгоритъм на Евклид, Метод на Ойлер и на Диофант, теорема на Гаус, основни геометрични понятия, фигури и конструкции. Важно място заемат дидактическите адаптации на на понятията от науката, предназначени за началния училищен курс по математика.

Предварителни изисквания

Студентите следва да имат знания по математика, философия и психология на ниво средно училище.

Очаквани резултати

След успешно завършване на курса, студентите придобиват математическа компететност, необходима за професионално преподаване на математика в началното училище.

Препоръчана литература

1. Лалчев, З. В., Математика, учебник за студентите от НУП, София, 1995.
2. Лалчев, З. В., Преходът множество-число и неговата проекция в обучението на математика в предучилищната и началната училищна степен, София, 1997.

Код. Наименование на учебната дисциплина БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА ЗА ДЕЦА	
Титуляри на курса: доц.д-р Светлана Стойчева	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година I	Семестър II
Кредити 2	Часове 45+30
Характер на обучението редовно	Цели на курса студентите да получат знания за историята на българската литература за деца на фона на общата динамика на литературния процес
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Съдържание на дисциплината Курсът по българска литература за деца има изцяло литературноисторическа ориентация. Предлага се хронологически разказ на историята на литературата за деца от Възраждането до нашата съвременност, като се реконструират фактите на тази история и се обвързват в литературноисторически процес.

Историята на българската литература за деца се поставя както в контекста на историята на цялата българска литература, така и в контекста на цялата култура. Така литературата за деца се разглежда не само като обособена “автономия” в литературата изобщо, но и в множеството ѝ “сечения” с други литератури (литературата за възрастни, масовата литература и пр.), както и “преводите” ѝ на езика на други знакови системи (особено на изобразителното изкуство).

Препоръчана литература Г. Константинов, Б. Константинова, Български писатели за деца и юноши, Том I и том II, Био-библиографски очерци, С., 1996, 1999.

Български белетристи за деца (втората половина на XX век). Български писател, С., 1996.

Български поети за деца (втората половина на XX век). Български писател, С., 1996.

Ю. Йорданов, Път през детските книги, С., 1978

Ю. Йорданов, Портрети от книжната лавица, С., 1983

Св. Стойчева, Приказното творчество на Николай Райнов – между магиката и декорацията. С., Университетско издателство “Св.Кл. Охридски”, 1995.

Мл. Енчев. Комуникативни стратегии на лирическия текст в българската литература за деца. III-н, 2000.

Поглед към детската литература. Сборник със статии, П-в, 1990.

Поредица “Български писатели за деца и юноши”, Отечество, С., 1978-1990.

А. Хранова, Двете български литератури. П-в

Код. Наименование на учебната дисциплина География на България с екология	
Титуляри на курса: доц. д-р Илия Петров Илиев	
Характер на дисциплината Задължителен	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година - първа	Семестър – II (втори)
Кредити - 3	Часове – 30 часа лекции и 15 часа упражнения
Характер на обучението Редовно	
Методи на оценяване – текуща оценка, Контролни,тест	Език на обучението - български

Предварителни изисквания – студентите да имат необходимият минимум от знания по природо – математическите дисциплини изучавани в средния курс на образованието.

Цели на курса Главната ЦЕЛ на курса е студентите да получат знания за законите, закономерностите и факторите за протичане на географските явления и процеси и специфичните особености на тяхното проявление на територията на България в процеса на взаимодействие между природата и обществото, на непрекъснатия обмен на вещество и енергия между тях.

Съдържание на дисциплината По своята същност и съдържание основният курс “География на България с екология” представлява комплексна дисциплина включваща теми и въпроси от физическата и социално-икономическата география и екологията. Като сложна система от естествени и обществени науки съвременната география изучава законите и закономерностите на развитието на териториалните природни и стопански системи, формиращи се в условията на сложния и многостранен процес на взаимодействие между природата и обществото и свързаните с това екологични проблеми.

Препоръчана литература

Георгиев, М. Физическа география на България. С., Изд. СУ “Св. Кл. Охридски”, 1990
Дончев, Д., Хр. Каракашев. Теми по физическа и социално-икономическа география на България. С., Изд. "Сиела", 2005

Илиев, Ил., Миграционните процеси през преходния период. – В: Европейското бъдеще на България и развитието на населението. Център за изследване на населението при БАН, С., 2005

*** Географското пространство - инвестиция за XXI век. С., БАН, Географски институт, 1997

***Годишник за състоянието на околната среда в България, 2002 . Зелена книга. София, 2003

Код. Наименование на учебната дисциплина Биология	
Титуляри на курса: Титуляри на дисциплината са хабилитирани преподаватели от Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър втори
Кредити 1	Часове 15 часа лекции
Характер на обучението редовно	Цели на курса да въведе студентите в проблематиката по биология, която има пряко отношение към педагогиката
Методи на оценяване текуща оценка	Език на обучението български език

Предварителни изисквания

Курсът по **БИОЛОГИЯ** дава кратка представа за многообразието на биологичната наука, като се акцентира на два от основните ѝ клонове – **БОТАНИКА** и **ЗООЛОГИЯ**. В лекционния материал е направен сравнителен преглед на растителните и животинските организми, както и на техния произход и еволюция. Разглеждат се биологичните особености на характерни представители на отделните систематични групи. Специално внимание е отделено на представители с важно стопанско и медицинско значение и опазване на биоразнообразието в България.

Литература:

Божилова, Ел., Коева, Й., Сп. Тонков. 1999. Систематика на висшите Растения, Унив. Изд. "Св. Кл. Охридски", "Pensof", София-Москва, 248 стр.

Велчев, В. и др. 1982. Червена книга на България, том 1 Растения, Изд. БАН.

Георгиев, Г., Е. Чакалова. 1986. Анатомиа и морфология на растенията, Наука и изкуство, София, 441 стр.

Радкевич, В. 1983. Животни и растения. Земиздат, София, 253 стр.

Шишиньова, М., Л. Будурова, И. Илиев, 2001. Зоология на безгръбначните животни. Практикум Първа част, Изд. Арт-График

Пешев, Ц. Зоология на гръбначните животни. София: Наука и изкуство, Всички издания.

Пешев, Ц., Симеонов, С., Йотова Т. Ръководство по зоология на гръбначните животни. София: Наука и изкуство, Всички издания.

Код. Наименование на учебната дисциплина Аудиовизуални и информационни технологии в обучението	
Титуляри на курса: Доц. д-р Юри Тодоров	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър втори
Кредити 2	Часове 15 ч. лекции, 15 часа упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса Курсът подготвя специалисти с компютърни умения, които са в състояние да прилагат информационните технологии в образованието
Методи на оценяване писмен изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Начална компютърна грамотност.

Съдържание на дисциплината

Наред с традиционната задача на академичния курс, а именно да запознае студентите с инструментариума, който се използва за аудиовизуални презентации в училище, се обръща внимание и на извънучилищните електронни медии и комуникации. Изготвянето на дидактически материали за аудиовизуален наглед, начинът на представяне в клас, техниката за работа с аудиовизуална апаратура образуват един основен акцент в дисциплината. Ориентацията към съвременните тенденции в педагогическата наука засилва актуалността на методико-дидактическата дискуссия около тях. Дидактическата стойност на видеото се допълва от метода на ролевите игри и дистанционните методи с използване на Интернет като глобална медия с богат образователен потенциал. Информационните технологии в образованието, базиращи се на една начална компютърна грамотност, формират следващият акцент в курса. В практическите занятия студентите ще придобият необходимата компютърна грамотност за работа с графични потребителски интерфейси, текстови редактори и работа с Интернет. Практико-приложната част на курса цели също така запознаване с технологията на изготвяне на материали на традиционен и на електронен носител, съставянето, обработването и анализирането на данни със средствата на информационните технологии.

Препоръчана литература

Тодоров, Ю. Аудиовизуални и информационни технологии в образованието. Веда Словена, С. 2004 г.

Тодоров, Ю. Информационни технологии в образованието. Веда Словена, С. 2000 г.

Авт. кол. Работа с компютри във фирмите. Призма, С. 2001 г.

Манов, Б. Дигитална аудиовизия. С. 2000 г.

Код. Наименование на учебната дисциплина Театрално изкуство и техника на говора	
Титуляри на курса: Доц.д-р Данка Щерева	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър II
Кредити 3	Часове 15 ч.лекции; 30 ч.упражнения
Характер на обучението Редовно	Цели на курса
Методи на оценяване Теория и практика - устен	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Предварителна диагностика на говорната култура, на артистичните и комуникативни умения на студентите.

Съдържание на дисциплината

Преподаването на театрално изкуство и техника на говора в педагогическите специалности има приложно-практически характер. Тематиката и тренировъчната стратегия са съобразени с длъжностно-дейностната характеристика на педагога. Съдържанието на посочените теми се преподава с оглед на това, че подготвяме учители, които ще използват театрално-сценическите и гласово-речевите си знания и умения като елемент на педагогическата професия. Предвиденият хорариум позволява да се преподаде само основния комплекс знания и умения, който да създаде у студентите система за самостоятелна работа.

Препоръчана литература

- Георгиева, Н. Отдадени на любимото изкуство за деца. С., Художествена самодейност кн. 10, 1985.
- Горанова М. и Д. Щерева. Практическо ръководство по техника на говора. СУ 1993.
- Димитрова, Е.Д. Чтение произведений различных жанров. М., 1980.
- Изкуство на художественото слово. Сборник, С., 1984.
- Каракостова, А. Проблеми на драматургията и театъра за деца. С., 1967.
- Савкова З. и Й. Ведър. Реч и глас. Ръководство по постановка на глас и техника на говора. СУ 2001.
- Щерева, Д. Възпитателни проекции на кукленото изкуство. "Веда Словена" 1998.
- Щерева, Д. Съвременни постановки по говорната техника. "Веда Словена" 2000.
- Допълнителна:
- Георгиева, М. Култура на говора. НИ 1974
- Михайлов, А. Беседи за художественото слово. Първа част. НИ 1974.
- Пенчев, П. Говорна култура. ЮУ 1991.
- Пенчев, П. Словесно-изпълнителско изкуство. ЮУ 1993.
- Савинова-Семова, А. Основи на сценическата пластика на актьора в кукления театър. НИ 1982.
- Саев, Л. Техника на говора. НИ 1976.
- Черкезов, Й. Техника на говора. ДИ 1945.
- Черкезов, Й. Театрален самодеен колектив в училище. НП 1962.

Код. Наименование на учебната дисциплина	
Дидактика	
Титуляри на курса: Доц. д-р Коста Герджиков	
Характер на дисциплината Задължителна дисциплина	Образователно-квалификационна степен Бакалавърско ниво
Година Първа	Семестър Втори
Кредити 3	Часове 45 ч. лекции и 15 ч. сем. упражнения
Характер на обучението Редовно обучение	Цели на курса Студентите – бакалаври да се запознаят с основните проблеми на тази научна област
Методи на оценяване Писмен изпит	Език на обучението Книжовен български език

Предварителни изисквания

Студентите – бакалаври да посещават учебните занятия и да проявяват познавателна и мисловна активност.

Съдържание на дисциплината

Систематично да се изложат основните проблеми на тази област от научното познание, като се акцентува на: научния статут на дидактиката; реформаторските идеи и практики за организиране на обучението; същността и закономерностите на процеса на обучение; характеристика на дидактическият договор; съдържание на обучението; принципи и методи на обучение; организационни системи и форми на обучение и др.

Препоръчана литература

- Андреев М. Процесът на обучението. Дидактика. С., 1996.
Герджиков К. Дидактическа същност на преподаването. С., 1999.
Герджиков К. Дидактика или дидактология.- Педагогика, № 11/12, 1998.
Герджиков К. Отново за статута на дидактологията.- Педагогика, № 5, 1999.
Петров П. Дидактика. С., 2001.
Попов Т. и др. Педагогика. Втора част: Теория на обучението (Дидактика). С., 2005.
Радев П. Обща училищна дидактика. Пловдив, 2005.
Astolfi J.-P., M. Develay La didactique des sciences. Paris, 1993.
Cornu L., A. Vergnioux La didactique en questions. Paris, 1992.
De Landsheere V. L'education et la formation. Paris, 1992.

503. Педагогическа психология	
Титуляри на курса: проф. дпсн. Наталия Александрова	
Характер на дисциплината Задължителен	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година първа	Семестър втори
Кредити 3	Часове 30ч. лекции и 15 часа упражнения
Характер на обучението Редовно-лекции и упражнения	Цели на курса Основни знания по актуалните проблеми на педагогическата психология за ефективна подготовка по социална педагогика.
Методи на оценяване Писмен изпит	Език на обучението Български

Съдържание на дисциплината

Съдържанието на курса е систематизирано в няколко проблемни области, които обхващат основните теории и концепции в педагогическата психология. Те са предназначени да разкрият:

- Познания за проблемите и процесите на развитието на личността в условията на възпитание;
- Представяне на психологическите проблеми на мотивацията и нейното функциониране в образователната среда;
- Усвояване на основни психодиагностични знания и умения, свързани с повишаването на ефективността на обучението и възпитанието;
- Основни психологически теории за организиране и консултиране на съвременното образование

Предварителни изисквания

Студентите да са преминали курс по възрастова психология или психология на развитието

Цели на курса

Студентите да получат и овладеят основни знания по актуалните проблеми на педагогическата психология за ефективна подготовка по социална педагогика.

Препоръчана литература:

1. Десев Л. Педагогическа психология. С., 1985.
2. Дубровина И. В. Практическая психология образования., Москва- Санкт-Петербург, 2004.
3. Карагъзов И. Психологическа диагностика на отклоненията в развитието и поведението на детето и юношата., Благоевград, 1999.
4. Маринова Е. Жан Пиаже – двата морала. София, 1998.
5. Носс И. Н. Психодиагностика. Москва, 2000.
6. Педагогическа психология. Николов П., Александрова Н., Кръстев Л. София, 1993.

Код. Наименование на учебната дисциплина Сравнително образование	
Титуляри на курса: Проф. д.п.н. Николай Попов	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година първа	Семестър втори
Кредити 2	Часове 15 ч. л. и 15 ч. упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса 1) Да представи зараждането и развитието на сравнителното образование, неговото обособяване като наука и основните теоретически концепции. 2) Да запознае студентите с образователните системи в чужбина. 3) Да представи в детайли образователната система в България. 4) Да предостави на студентите възможност сами да изследват различни аспекти от образованието в други страни.
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението Български

Предварителни изисквания

Студентите са първи семестър. Няма предварителни изисквания.

Съдържание на дисциплината

Курсът запознава студентите с теорията, методологията и методите на сравнителното образование в България и в световен план. Дава информация за образователната система в България, образователните системи в 7-те най-развити страни, образователните системи в други страни .

Препоръчана литература

Бижков, Г., Н. Попов. Сравнително образование. УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 1994.

Бижков, Г., Н. Попов. Сравнително образование. УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 1999.

II изд.

Попов, Н. Началното образование: Сравнение на структурните аспекти в 90 страни, УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 2001.

Попов, Н. Съвременната образователна система в България. Бюро за педагогически услуги. София, 2004.

Попов, Н., Г. Бижков. Образователни системи в Европа. УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 1997.

Код. Наименование на учебната дисциплина <i>Основи на началната училищна педагогика</i>	
Титуляри на курса: <i>доц. д-р Татяна Борисова</i>	
Характер на дисциплината <i>задължителна</i>	Образователно-квалификационна степен <i>бакалавър</i>
Година втора	Семестър <i>трети</i>
Кредити 3	Часове <i>30 часа лекции и 15 часа практически упражнения</i>
Характер на обучението <i>Редовно</i> <i>Лекции и практически упражнения</i>	Цели на курса: <i>да се запознаят студентите с основните проблеми на началната училищна педагогика.</i>
Методи на оценяване <i>Писмен изпит и практическа задача</i>	Език на обучението <i>български</i>

Предварителни изисквания: няма

Съдържание на дисциплината:

В курса се разглеждат специфични въпроси, свързани с обучението и възпитанието на учениците от начална училищна възраст. Чрез този курс студентите получават знания, които ще им служат като основа при овладяване на отделните методики на обучение по различните предмети в началните класове. Изучаването на тази дисциплина позволява на студентите да преосмислят общите теоретични положения от дидактиката и теорията на възпитанието като ги свържат със спецификата на началната училищна възраст.

Препоръчана литература

Андреев М. Оценяването в училище. С., 1995

Атанасова М. За някои специфични особености и неизползвани възможности на учебната дейност в началното училище. – Педагогика, кн.7, 1995

Бижков Г. Реформаторска педагогика. С., 1994

Гюрова В. Образованието по света. С. Образование и квалификация., 1994

Димитров Д. Типови игрови технологии за детската градина и началната степен на ЕСПУ. Бл., 1983

Манова А, Т.Борисова и др. Общи форми на обучение в началните класове. С., 1994

Рисков П. За оценяването и оценките в началното училище.-Начално образование, кн.5, 1994

Савова Ж. Педагогическо общуване в обучението. С., 1989

Aspects of Primary Education. The Teaching and Learning of Design and Technology. London, HMSO, 1991

Morrow, K. Principles of Communicative Methodology. – In : Communication in the Classroom, 1992

Renner, J., W. Ragan. Teaching Science in the Elementary School. NY, Harper and Row Publisher, 1968

Savage, T., D. Armstrong. Effective Teaching in Elementary Social studies. MY, Macmillan Publishing Company, 1987

Код. Наименование на учебната дисциплина	
Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта	
Титуляри на курса: Доц.д-р Божидар Ангелов	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година втора	Семестър трети
Кредити 8	Часове 60 часа лекции, 45 часа упражнения, 15 практически упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса Програмата има за цел да запознае студентите от тази специалност с основните проблеми, свързани с развитието на речта на децата от предучилищна възраст и овладяването на езика.
Методи на оценяване изпит	Език на обучението Български

Цели на курса:

Курсът на обучение е предназначен за студенти от специалност “Предучилищна педагогика и чужд език” и има за цел да ги запознае с основните проблеми, свързани с развитието на речта на децата от предучилищна възраст и овладяването на езика. Акцентира се върху универсализацията или изучаването на типологичните особености на социализацията се индивид и съпътстващите го ситуации, съотнесени към проблемите на езика и развитието на речта. Структурирани са проблемни области съобразно специфичните функции на езика и речта и различните начини за педагогическо въздействие и взаимодействие.

Препоръчана литература:

Ангелов, Б., Детето и светът между езика и речта. С. 1994

Ангелов, Б. и др. Детето и светът – насоки за възпитателната работа в детската градина. С. 1993

Даскалова, Ф. Методика на обучението по роден език в детската градина, С.1991

Русинова, Е., Гюров, Д. Баева, М., Гюрова, В. Програма за възпитание на детето от две до седем годишна възраст. С. 1993

Код. Наименование на учебната дисциплина “Педагогика на двигателната култура”	
Титуляри на курса: доц.д-р Крася Йорданова Каваклова	
Характер на дисциплината: задължителна	Образователно-квалификационна степен: бакалавър
Година: втора	Семестър: III
Кредити: 6	Часове: 45 лекции, 30 семинарни занимания, 15 практически упражнения
Характер на обучението: редовно	Цели на курса: Подготовка на студентите като бъдещи учители и по физическо възпитание
Методи на оценяване: писмен, устен, практически и комплексен изпит	Език на обучението - български

Предварителни изисквания

1. Актуализиране на тематичния материал свързан с лекциите и семинарните занятия, съобразно новите изисквания в областта на физическото възпитание и спорта. и осигуряване на подходящи технически средства за визуалното им представяне.

2. Осигуряване на подходяща материална база за провеждане на практическите упражнения ж детските градини

Съдържание на дисциплината

Курсът по съответната учебна дисциплина има за цел да осъществи теоретическа и методическа подготовка на студентите гарантираща високоефективна професионална реализация. Получените знания, умения и навици ще спомогнат за сформиране на педагогически, теоретически и двигателни възможности, необходими за реализацията им като учители и по физическо възпитание в детските градини.

Препоръчана литература

Батоева, Д. *Утринна гимнастика в детските градини*. МФ, С, 1977.

Буюклиев П. *Изследване моториката на децата от 3 до 6 годишна възраст и контролиране физическата им дееспособност*, Дис., С, 1981.

Буюклиев П., Е. Христова. *Подвижните игри в детските градини*, МФ, С, 1982.

Винчева С., К. Каваклова. *Да играем гимнастика*, МФ, С, 1976.

Винчева С, Г. Каранешев, К. Каваклова. *Физическо възпитание за най-малките*, МФ, С, 1985.

на физическото възпитание, Печатна база “Неофит Рилски”, Благоевград, 1992.

Каваклова К. *Терминология на положенията и движенията с тялото като елементи на физическите упражнения*, Нови знания, С, 1999.

Каваклова К. *Ръководство за практическо обучение на студентите от педагогическите специалности*, Веда Словена, С, 1996, 104 с.

Каваклова К. *Приложни упражнения съставени от някои естествени движения на човека*, Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, С, 2000.

Рачев К. *Физическа подготовка на децата от предучилищна възраст*, МФ, С, 1984.

510. Педагогическа технология на игрово взаимодействие	
Титуляри на курса: доц.д-р Весела Гюрова	
Характер на дисциплината: задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година: втора	Семестър: трети
Кредити: 6	Часове: 45+30+15
Характер на обучението: редовно	Цели на курса: да се оценят педагогически технологии на игрово взаимодействие за изграждането на игрова култура на децата; да се приложат модели на игрови технологии в направлението “Игрова култура и пресъздаване”
Методи на оценяване: курсов проект – 2 кредита; диагностика на игрова култура - 4 кредита; изпитен тест – 4 кредита.	Език на обучението: български, немски

Предварителни изисквания: студентите бакалаври трябва: да сравняват цели по образователното направление в цялостния процес на педагогическо взаимодействие; да познават функциите на основните дейности и тяхната структура.

Съдържание на дисциплината: Представени са предметът, целите и методите на научно изследователското поле и учебната дисциплина. Изяснява се същността на игровото взаимодействие, като отражение на съвременни теории на изследователите на медийната игрова среда. Диференцират се моделите на технологията на игрово взаимодействие и етапите на моделния процес. Играещата общност се характеризира в теоретично-систематичен план чрез двете си основни характеристики – комплексност и контингентост. Проследяват се феноменологичните прояви на игровата култура и начините на нейното усъвършенстване и индивидуални и групови форми на комуникация, общуване, обслужване и управление. Предлагат се техники за преодоляване на конфликтите и за фантазно ролево и артистично изразяване, както и в обреден и във фолклорен план. Задават се критерии и показатели за проучване на игровата култура в наситеното игрово пространство.

Препоръчана литература:

Гюрова, В., Педагогически технологии на игрово взаимодействие, Веда-Словена, София, 2000г.
Гюрова, В., Втора есенна научна конференция на ФНПП, СУ “Св. Кл. Охридски”, доклад в сборник, Проучване на проявите на игровата култура и на уменията за пресъздаване в артистичното и фолклорно пространство в подготвителна група/клас, Веда Словена Ж.Г., София, 2004 г.

Гюрова, В., Първа национална научно-практическа конференция, Здравното възпитание, Сборник към РК на БИК – ОМЕП, Екологични аспекти на игровото пространство, 2001-2005 г. Университетско издателство, “Св. Кл. Охридски”, София.

Гюрова, В., Витанов, Л., Образователно направление “Игрова култура и пресъздаване” Книга за учителя за предучилищни групи в детската градина – 5-6-годишни деца, Програмна система “Ръка за ръка”, “Просвета”, София, 2005 г.

Гюрова, В., Витанов, Л., Образователно направление “Игрова култура и пресъздаване”, Книга за учителя за предучилищни групи в детската градина – 4-5-годишни деца, Програмна система “Ръка за ръка”, “Просвета”, София, 2004 г.

Гюрова, В., Витанов, Л., Образователно направление “Игрова култура и пресъздаване”, Книга за учителя за предучилищни групи в детската градина – 3-4-годишни деца, Програмна система “Ръка за ръка”, “Просвета”, София, 2004 г.

Гюрова, В., Витанов, Л., Образователно направление “Игрова култура и пресъздаване”, “Знам и мога - в първи клас ще бъда аз” Диагностични задачи за установяване на подготовката на децата за училище”,

Код. Наименование на учебната дисциплина Педагогика на ранното детство	
Титуляри на курса: Доц. д-р Любослава Пенева	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Втора	Семестър Втори
Кредити 4	Часове 30 часа лекции и 30 часа упражнения
Характер на обучението Редовно	Цели на курса: придобиване на познавателни и практико-приложни компетенции относно възможностите за психично и личностно развитие през ранното детство и адекватните възпитателно-образователни стратегии за реализирането им.
Методи на оценяване Изпит – писмен и устен	Език на обучението Български

Предварителни изисквания

Няма

Съдържание на дисциплината

Закономерностите, особеностите и новообразуванията в психичното и личностното развитие през ранното детство, както и специфичните възпитателно-образователни стратегии за ефективно осъществяване на педагогически въздействия и взаимодействия в този възрастов период.

Препоръчана литература.

1. Бауер, Т., Психическое развитие младенца (перевод с англ.), 2-ое изд., Прогресси, М., 1985.
2. Гюрова, В., Л.Пенева, Книга за учителя за яслена и предучилищна група в детската градина /Поредица "Ръка за ръка"/, С. Просвета2005.
3. Гюрова, В., Л.Пенева, Играя и раста, Книжка за яслена и предучилищна група в детската градина /Поредица "Ръка за ръка"/, С. Просвета2005.
4. Гюрова, В., Л.Пенева, Раста и откривам, Книжка за яслена и предучилищна група в детската градина /Поредица "Ръка за ръка"/, С. Просвета2005.
5. Даскалова, Ф., Психолингвистични проблеми на ранното детство, ВПИ, Благоевград, 1984.
6. Даскалова, Ф., Педагогика на ранното детство, ВПИ, Благоевград, 1991.
7. Делчева, Т., Стаматов, Р., Генчева, К., Детето през ранната възраст, Ст.Загора, 1993.
8. Книга за педагога в детските ясли, под ред. на Т.Татъзов, С., 1995..
9. Пенева, Л. Развитие на мисленето в играта на детето, С. 2000.
10. Пенева Л. Педагогика на ранното детство – реалност и перспективи, сп. ПВ, бр.1, 2001.
11. Пенева Л. приемственост между ранна и предучилищна възраст – психологически основания и образователни параметри, в сб.Осигуряване и оценяване качеството на обучение, С.2005.
12. Психология и педагогика на ранното детство (под ред. на Р.Драгошинова), Медицина и физкултура, С., 1987.
13. Татъзов, Т., Програма за възпитателна работа с деца до 3-годишна възраст.,С. 1996
14. Татъзов, Т., Психодиагностика на ранното детство, Пловдив 1999.

Код. Наименование на учебната дисциплина	
Педагогика на овладяване на елементарни математически представи	
Титуляри на курса: Доц.д-р Тодорка Велинова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година втора	Семестър четвърти
Кредити 8	Часове 60+45+15
Характер на обучението редовно	Цели на курса Запознаване със спецификата при овладяване на математически представи в предучилищна възраст
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Студентите да имат базисни знания за спецификата на педагогическото взаимодействие в детската градина.

Съдържание на дисциплината

Студентите от специалността се въвеждат в теоретико-приложните аспекти на педагогическото взаимодействие при овладяване на елементарни математически представи в предучилищна възраст. Проследява се динамиката на методическите системи и на тази основа се представят актуалните характеристики на образователното съдържание и специфичните механизми и педагогически технологии за овладяване на математически представи в предучилищна възраст.

Препоръчана литература

1. Ванева В., Велинова Т. и др. Книга за учителя (3-4 г.), Образователно направление "Математика", София, Просвета, 2005.
2. Ванева В., Велинова Т. и др. Книга за учителя (4 -5 г.), Образователно направление "Математика". София, Просвета, 2004.
3. Ванева В., Велинова Т. и др. Книга за учителя (5-6 г.), Образователно направление "Математика". София, Просвета, 2005.
4. Ванева В. и др. Книга за учителя (подготвителна група), Образователно направление "Математика". София, Просвета, 2003.
5. Велинова Т. Познавателната активност на децата при формирането на елементарни математически представи. -В: Годишник на СУ, том 83, 1992.
6. Витанова Н. И др. Активността на детето в детската градина (програма и книга за учителя). София, Просвета, 1994.
7. Гюров Д., В. Ванева и др. Знаем и мога – в първи клас ще бъда аз! С., Просв.,2004.
8. Гюрова В. Педагогическите ситуации – форми на взаимодействие в предучилищното образование. – В: Годишник на СУ, том 88, 1995.
9. Миленова М. Концепцията на Жан Пиаже за когнитивното развитие на детето. – Предучилищно възпитание, 1998, кн. 5-6.
10. Русинова Е. и др. Програма за възпитанието на детето от две до седем годишна възраст (Книга за учителя). София 1993.
11. Champdavoine L. Les mathematiques par les jeux. Paris, NATHAN, 1991.
12. Transforming Children's Mathematics Education. Interaction Perspectives.- Edited by: Leslie Steffe, Terry Wood, 1990, N. Jersey.
13. Zimmerman Genevieve, Aktivites mathematiques, Les apprentissages prescolaires. Paris, Nathan, 1992.

Код. Наименование на учебната дисциплина Педагогика на взаимодействието „дете-среда”	
Титуляри на курса: доц. д-р Димитър Гюров	
Характер на дисциплината: задължителна	Образователно-квалификационна степен: бакалавър
Година: II	Семестър: IV
Кредити: 8	Часове: 120
Характер на обучението: редовно	Цели на курса: да се овладее познавателната и социална култура в процеса на взаимодействието „дете-среда”; да се анализират проблемите, свързани с изграждането на единен концептуален модел.
Методи на оценяване: план на педагогическа ситуация, проведена от студента, рецензия на педагогически ситуации, проведени от студент и от детски учител, провеждане на педагогическа ситуация, тест.	Език на обучението: български

Предварителни изисквания:

- да имат психологическа подготовка
- да разпознават формите на обучение в предучилищна възраст

Съдържание на дисциплината: Представени са предметът, целите, методите на научно-изследователското поле. Изяснява се същността на взаимодействието „дете-среда” - социалната култура и околната среда. Разглежда се теоретично ориентиране на дете в света и формиране на поведенческа култура, въз основа на методите и използването на различни модели. Проследяват се конкретните проблеми, които възникват при този тип взаимодействие и се дискутират различни решения за преодоляването им.

Препоръчана литература:

Гюров, Д., Педагогика на взаимодействието “дете - среда”, Веда Словена - Ж.Г., София, 1999
 Гюров, Д., Ориентирането в света като интегрирана образователна стратегия, Фабер, ВеликоТърново, 2002 г.
 Гюров, Д., И.Колева, Л.Витанов, В. Гюрова, Програмна система “Ръка за ръка” за подготвителна група/клас, Просвета, София, 2003 г.
 Гюров, Д., В. Гюрова, Книга за учителя, Програмна система “Ръка за ръка”, Методически насоки за реализирането на образователното направление “Природен свят”, София, 2003 г.
 Гюров, Д., В. Гюрова, Книга за учителя, Програмна система “Ръка за ръка”, Методически насоки за реализирането на образователното направление “Социален свят”, София, 2003 г.
 Гюров, Д., В. Гюрова, “Слънчице изгрей!”, Програмна система “Ръка за ръка”, Книга за детето от подготвителна група/клас, Просвета, София, 2003 г.
 Гюрова, В., Д. Гюров, “Здравейте приятели”, Програмна система “Ръка за ръка”, Книга за детето от подготвителна група/клас, Просвета, София, 2003 г.
 Гюрова, В., Педагогически технологии на игрово взаимодействие., Веда-Словена, София, 2000 г.

Код. Наименование на учебната дисциплина Педагогика на естетико-художествената култура	
Титуляри на курса: доц. д-р Лучия Малинова Ангелова	
Характер на дисциплината - задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година втора	Семестър четвърти
Кредити - 8	Часове – 60 лекции, 60 часа упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса Курсът има за цел да запознае теоретично и практически студентите с проблемите на взаимодействието на децата с изкуството в детската градина и началното училище
Методи на оценяване – изпит	Език на обучението - български

Предварителни изисквания – Завършена образователно-квалификационна степен бакалавър /педагогика, хуманитарни специалности/

Съдържание на дисциплината – Курсът има за цел да запознае теоретично и практически студентите с проблемите на взаимодействието на децата с изкуството в детската градина и началното училище. Основните проблеми са : Мястото и ролята на изкуството в педагогическия процес на ДГ съгласно ДООИ. Особенности и структура на учебното съдържание, планиране на учебния процес – система от знания, умения и отношения. Технологични проблеми на взаимодействието деца - изкуство в ДГ и НУ. Методически аспекти и подходи за стимулиране на изобразително-творческите изяви на децата и учениците. Характерни особености в развитието на детското изобразително творчество. Система за усвояване, затвърдяване и усъвършенстване на изобразителните умения и техники на изпълнение по живопис, графика, скулптура и декоративно-приложни изкуства в ДГ и НУ. Запознаване с особеностите на музиката и художествената литература. Осъществяване на оценъчно-диагностични процедури. Стандартизация на естетико-художественото развитие. Връзка между художествена и масова комуникация.

Препоръчана литература

Ангелова, Л. Цветна магия, образователно направление “Изобразително изкуство”, изд. Анубис, 2003
Ангелова, Л., Пл. Легкоступ, Н. Цанев, Приказни игри, образователно направление “Игрова култура”, изд. Анубис, 2005 г.
Ангелова, Л., Пл. Легкоступ, Децата и изкуството, С., Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, 2005 г.
Ангелова, Л., Пл. Легкоступ, Изобразително изкуство, учебник, книга за учителя I –IV клас, изд. Просвета, 2002 – 2005 г.
Димчев, В., Методика на изобразителното изкуство, С., 1993 г.
Немцов, Д. и др., Изобразително изкуство, учебник, книга за учителя I – IV клас, изд. Булвест, 2002 – 2005 г.

Код. Наименование на учебната дисциплина Приложни техники за творчество – ЕТМ и солфеж	
Титуляри на курса: Доц.д-р Людмила Велчева	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година втора	Семестър четвърти
Кредити 1	Часове 15
Характер на обучението редовно	Цели на курса : Лекционния курс по Елементарна теория на музиката и солфеж запознава студентите с основните елементи на музикалният език и съдейства за развитието на техния музикален слух .
Методи на оценяване реферат	Език на обучението български

Предварителни изисквани: няма

Задачите на обучението са следните :

- Разширяване на музикалната култура и насочване на студентите към разбиране строежа на музикалните произведения.
- Развитие на чувството за музикален ритъм .
- Изучаване на основните изразни средства на музикалното изкуство – мелодия ,хармония , лад , метроритъм ,темпо, динамика музикална форма и т.н.
- Даване на музикално – теоретични знания за елементите на музикалната изразност .
- Обучение по нотна грамотност
- Развитие на музикално – творческите способности .

Препоръчана литература

1. Абрашев Б., Оркестрация , София ,Издателство “ Изкуство ” 2 000 г.
2. Богоев “Учебник по източно пеене, София ,Синодално издателство 1 992 г.
3. Динев П ,Ръководство по църковно пеене, София ,издателство “ Наука и изкуство ” 1 956 г.
4. Колев Й. ,Систематичен курс по Едногласен солфеж, София ,университетско издателство “Св. Кл. Охридски”
5. Колев Й. ,Музикални произведения за солфежиране и слухов анализ, София ,университетско издателство “Св. Кл. Охридски” 1 999 г.
6. Колев Й. ,Песни за цифрите и буквите ”. София университетско издателство “Св. Кл. Охридски” 2 000 г.
7. Колев Й., Творческо музикално развитие на децата от предучилищна и начална училищна възраст, София ,университетско издателство “Св. Кл. Охридски” 1995г.
8. Колев Й., Ст. Здравкова, Е. Манчева “ Аз уча нотите - учебно помагало Пловдив издателство “ Хермес ” 1 995г.
9. Колев Ц. , П. Цонкова “ Начални солфежи , София ,Издателство “Изкуство” 1 988 г.
10. Литова Л. “ Христоматия по българска народна музика , София ,Издателство “Изкуство” 2 000г.
11. Минчева П. ,Методика на музикалното възпитание в ЕСПУ” Пловдив АМТИ 2 000 г.
12. Минчева П. П. Попова , Елементарна теория на музиката . Задачи и упражнения , София ,Издателство “Музика” 1 987 г
13. Стоин Е. , Музикално- фолклорни диалекти в България , София ,Издателство “Музика” 1 981 г

Код. Наименование на учебната дисциплина “Приложни техники за творчество в детската градина - изобразителни”	
Титуляри на курса: ас. Гургана Михайлова-Недкова	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Втора	Семестър IV
Кредити 2	Часове 30 ч.
Характер на обучението Задължителен	Цели на курса Да овладеят практически знания и умения за материалите и техниките по изобразително изкуство
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението Български

Предварителни изисквания – Да са слушали лекционен курс, свързан със знания за техниките и материалите по изобразително изкуство;

Препоръчана литература

1. Уат, Фиона, *Художествени идеи и проекти*;
2. Уат, Фиона, *Обичам да рисувам*;
3. Уат, Фиона, *Идеи за рисуване*.

Код. Наименование на учебната дисциплината Педагогика на конструирането и детския труд	
Титуляри на курса: Проф. д-р Мария Кирилова Баева Доц. д-р Вероника Светлозарова Вълканова	
Характер на дисциплината задължителен	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година III година	Семестър V семестър
Кредити 8	Часове 60 ч. лекции + 45 ч. семинарни + 15 ч. практически упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса В курса се утвърждават тенденциите за извеждането на конструктивно-техническата дейност като средство за развитие качествата на психичните процеси, като например: широта на възприятието; гъвкавост на мисленето; комбинативност на въображението и др. Основни работни понятия са: построяване на проект за конструкция; изработване на конструкция; моделиране; манипулативно конструиране; конструиране в умствен план; художествено моделиране; техническо моделиране и др.
Методи на оценяване Изпит: <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на курсова работа /до 30 машинописни страници/; • Писмен анализ на литература, свързана с предмета на изучаване; • Практическа реализация на проект. 	Език на обучението български

Съдържание на дисциплината

Чрез съдържанието на цялостния курс студентите ще се запознаят основно с: диагностичните стойности на детското конструиране и детския труд (фиксиране на познавателни критерии); създаването на методически системи от конструктивни материали за прилагане в конкретна образователна ситуация; конструирането и труда като основа за развитие на практическа интелигентност.

Разбирането на детското конструиране и детския труд като фокус от опит, познание и творчество (минало, настояще и бъдеще), в единство с индивидуалния стил на развитие на детето са основни тематични акценти в курса.

В курса конструирането се разглежда като средство за обучение, за възпитание, за социализиране, за интензивно психическо развитие на детето, както в условията на детската градина, така и в семейна обстановка. От особено значение е активизирането на сензорните дейности, извеждайки ги до способности.

Разискват се и интегративните равнища с други сфери на познанието. Практическата същност на конструктивната дейност е сполучлива основа за възприемане, изпробване и изразяване на постижения от различни сфери на околното съществуващото, на математическите отношения, на езиковите структури, паралелно с развитие и обогатяване на детската реч и т.н.

Препоръчана литература

Баева, М. Конструирането в опита на детето. С., 1995.

Вильчинский, В.Я. Познание и практика в структуре деятельности. Рига, 1998.

Evans, Janet. Play and the Young Child. New York. Early Learning Experiences, 1999.

Fredens, Kjeld. Why are Manipulatives an Essential Element in the Learning Process of Children. Bilund, 1990.

125. Дидактика на четенето и писането	
Титуляри на курса: Проф. д-р Стойка Здравкова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година трета	Семестър пети
Кредити 6	Часове 30 часа лекции, 30 часа упражнения и 15 часа практически упражнения
Характер на обучението задочно Лекции	Цели на курса да се запознаят студентите с историята и съвременната теория на обучението по начална грамотност, с оглед на тяхната бъдеща професионална реализация. Очакваният резултат е да се гарантира качествена теоретична подготовка, за да могат студентите да се ориентират успешно в проблемите на обучението по четене и писане и да са в състояние да вземат ефективни методически решения относно качествено им формиране.
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания: няма

Съдържание на дисциплината:

Тематиката на курса включва интерпретация на съвременните подходи, запознаване с вариантите на методите за огромяване, с дидактическите технологии за обучение по четене и писане. Представят се и дискуссионни идеи, обосновават се тенденциите за развитие на методическото познание в тази област на началното образование.

Препоръчана литература:

1. Амонашвили, Ш. А., Здравейте, деца, как сте деца? , С., 1989
  2. Бистрова, Н., Обучение в динамическому чтению, - Начальная школа, 1994, №11
  3. Бугрименко, Е. А. , Г. А. Цукерман, Учимся читать и писать, М., - Знание, 1994
  4. Бушар, Лоа, Обучението в писмена реч в САЩ,- Български език и литература, 1990, №3
  5. Гудман, Кенет, Как децата се научават да четат и пишат, - Перспективи, 1985, № 53
  6. Зайцев, Н., Резервы обучения чтению, М., 1991
  7. Здравкова, С., Методика на обучението по български език и литература в началните класове, Пловдив, 2001
  8. Здравкова, С., Обучението в начална грамотност, методическо ръководство, Пловдив, 1998
  9. Здравкова, С., Избор на стратегия за огромяване на ромските деца, – Начално образование, 1998, № 9-10
  10. Здравкова, С., Приоритетите в съвременната дидактическа технология за огромяване – Начален учител, 1993, №1
  11. Здравкова, С., Система на обучението по писане и краснопис, С., 1991
- Коен, Рашел, На шест години

Код. Наименование на учебната дисциплина	
Приложни техники за творчество в детската градина - конструктивни	
Титуляри на курса: доц. д-р Вероника Вълканова	
Характер на дисциплината задължителен	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Трета	Семестър Пети
Кредити 2	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Цикълът от практически упражнения има за цел в приложен план да предостави на студентите допълнителни знания в сферата на методиката по конструиране в детската градина.
Методи на оценяване Текуща оценка – индивидуален макет	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Съпътстващ лекционен курс по “Педагогика на конструирането и детския труд”

Съдържание на дисциплината

Съдържанието на курса е фокусирано върху възможността за овладяване от студентите на разнообразни конструктивни техники и технологии, които те ще могат да прилагат в своята педагогическа дейност - както в преднамерени, така и в непреднамерени педагогически ситуации. Поставен е акцент върху вариативността на конструктивните задачи във възрастов план и върху практическата реализация на творческото конструиране посредством комбиниране на материали. В рамките на практикума са предвидени самостоятелни, съвместни и групови дейности, чието планиране, осъществяване и осмисляне (анализ) е съществен елемент от практическата подготовка на бъдещите учители.

Препоръчана литература

1. Божков, Н., В.Георгиева и др. Методика на трудовата и конструктивно-техническата дейност в детската градина. Благоевград, 1987.
2. Вълканова, В. Подходът “учене чрез правене” във висшето образование по предучилищна педагогика. - В: Обучение и възпитание в началните училища, детските градини и специалните училищни заведения, С., Вѳда Словѳна - ЖГ, 2004, с. 264-266.
3. Вълканова, В. Творчеството - “магията” на живота. - Предучилищно възпитание, 2003, №. 6-7, с. 15-18.
4. Делчева, Т. Детско конструктивно творчество. С., Народна просвета, 1985.
5. Делчева, Т. Умеят ли децата да строят. Ст.Загора, 1988.
6. Иванов, Г. Работа с хартия по ръчен труд в началното училище. С., Макрос 2000, 1995.
7. Комарова, Т.С. Изобразителна дейност в детском саду. М., Педагогика, 1990.
8. Лисийска, З. Методика за формиране на творчески художествено-конструктивни способности у деца от начална училищна възраст. С., 1994.
9. Лиштван, З.В. Конструиране. М., Просвещение, 1981.
10. Методика обучения изобразительной деятельности и конструированию. Под ред. Т.С.Комаровой. М., Просвещение, 1985.
11. Николова, Т. и др. Практикум по труд и техника. Първа част. В.Търново, УИ”Св.св. Кирил и Методий”, 1993.

114. Дидактика на българския език и литература

Титуляри на курса: <i>Доц. д-р Татяна Борисова Ненкова</i>	
Характер на дисциплината <i>теоретична</i>	Образователно-квалификационна степен <i>бакалавър</i>
Година <i>трета</i>	Семестър <i>Пети и шести</i>
Кредити 8	Часове 60 часа лекции, 60 часа упражнения и 30 часа практически упражнения
Характер на обучението <i>Лекции и практически упражнения</i>	Цели на курса <i>Целта на курса е да даде знания на студентите по всички основни въпроси на обучението по български език и литература от първи до четвърти клас, с оглед на тяхната бъдеща професионална реализация в началното училище.</i>
Методи на оценяване <i>Писмен изпит</i>	Език на обучението български

Предварителни изисквания:

Съдържание на дисциплината

Тематиката на курса включва проблемите на обучението по четене, по български език и по развитие на устната и писмената реч на учениците, както и общи въпроси на дидактиката на български език и литература като наука.

Препоръчана литература:

- Аникин В.П. Русская народна сказка. М. 1977
- Арnaudов М. Българските народни приказки.Опит за класификация. Сб.ПУ, XXI,1905
- Богданов Б.Литература, художествен текст и произведение.В:Общуване с текста. С., 1992
- Борисова Т. Изучаване на битови приказки и разкази в единство с жанровата им специфика от учениците в III клас. Канд.дис. С., 1987 и в Год. на СУ, ФНПП,т.81,1988
- Борисова Т. Ролята на читанките за създаване на интерес към художествената литература. – Начално образование, кн.3,1984
- Борисова Т. Речниковият запас на седемгодишните деца и обучението по родна реч. – Начално образование, кн.3, 1984
- Борисова Т. За работата върху свързаната реч на учениците от I до IV клас. – Начално образование, кн.3, 1992
- Борисова Т. Българската народна приказка и възпитанието на детето. – Начално образование, кн.4, 1994
- Борисова Т. Проблеми на литературното обучение и работата по развитие на речта в началната училищна степен. С., 1994
- Здравкова Ст. , Т.Борисова и др. Методика на обучението по родна реч в началните класове. Бл.,1994
- Здравкова Ст. Методика на обучението по български език в началното училище. Пл.,1995

117. Дидактика на математиката	
Титуляри на курса: проф. д-р Здравко Лалчев	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Четвърта	Семестър VIII
Кредити 8	Часове 60 + 30 + 30
Характер на обучението Задочно (пет години)	Цели на курса: Да очертае закономерностите и особеностите на процеса на обучението по математика в началните класове, да допринесе за подготовката на квалифицирани начални учители с творческо мислене
Методи на оценяване изпит	Език на обучението Български

Предварителни изисквания Няма

Съдържание на дисциплината. Курсът по Дидактика на математиката включва общи проблеми на методиката на обучението по математика в началните класове, методика на изучаване на естествените числа и четирите аритметични действия с тях, обучаване на учениците в решаване на текстови задачи, изучаване на мерни единици и действия с именувани числа, на геометричен материал.

Препоръчана литература

- Маджаров, А. Формиране на начални математически понятия. С., 1971.
- Маджаров, А., Р. Радев, З. Новакова. Дидактико-методически технологии в обучението по математика. С., 1994.
- Маджаров, А., Р. Радев, З. Новакова. Общи проблеми на методиката на обучението по математика. С., 1994.
- Новакова, З. Методика на обучението по математика в началните класове. С., 2004.
- Новакова, З. Тенденции в обучението по математика в началните класове. – В: Образованието днес – образование утре. С., 1999.

Код. Наименование на учебната дисциплина	
Практически упражнения по Дидактика на български език и литература	
Титуляри на курса: гл.ас. д-р Анна Георгиева	
Характер на дисциплината: теоретико-приложен	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година трети курс	Семестър V и VI
Кредити 2	Часове 30
Характер на обучението Чрез практически дейности студентите придобиват умения за самостоятелно анализиране на учебна документация, учебници и творческото им интерпретиране при реализиране на учебни часове за конкретното им прилагане в учебната практика.	Цели на курса да се даде възможност на студентите за формиране на практически умения, запознаване с иновационни тенденции и проекции в съвременното обучение по български език и литература в 1. – 4. клас. Актуализират се знания по книжовен български език – правопис, правоговор, граматика, които са заложиени като общообразователен минимум в задължителното учебно съдържание по български език за 1. – 4. клас.
Методи на оценяване формиране на крайната текуща оценка въз основа на успешността на реализиране на поставените през семестрите задачи и самостоятелни работи.	Език на обучението български

Предварителни изисквания: Студентите да са запознати с базисни теоретични дисциплини като Дидактика, Педагогическа психология, Теория на възпитанието, Съвременен български език. Часовете по тази учебна дисциплина съпътстват лекционния курс по Дидактика на българския език и литература.

Съдържание на дисциплината: Учебната дисциплина “Практически упражнения по Дидактика на българския език и литература” е въведена като задължителна в учебния план с решение №23 от 24.04.2002 г на Академичния съвет на СУ “Св. Кл. Охридски”.

В часовете по Практически упражнения по Дидактика на българския език и литература се анализират учебна документация, одобрените от МОН учебници за 1. – 4. клас, правят се писмени самостоятелни работи върху дялове от българската граматиката, които са включени в задължителното учебно съдържание по български език за 1. – 4. клас, запознават се студентите с иновативни дидактически технологии методически процедури.

Код. Наименование на учебната дисциплина “Практически упражнения по дидактика на математиката”	
Титуляри на курса: гл. ас. Габриела Кирова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година III	Семестър V - VI
Кредити 2	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Целта на курса е да се разшири практическата подготовка на студентите – бъдещи начални учители по дидактика на математиката. Да се задълбочи компетентността на студентите от специалност ПНУП в практико-приложен аспект. Да усвоят конкретни умения за извършване на специфични частно-методически дейности, свързани с учебния процес по математика в началните класове.
Методи на оценяване текуща оценка на реализираните уроци; текуща оценка на проекти и порт-фолио	Език на обучението български

Предварителни изисквания - няма

Съдържание на дисциплината – Разработване на примерен модел на самостоятелна работа за края на годината /изходно ниво/ за IV клас с критерии за оценяване и във варианти за 2 групи. Методическа разработка на текстови задачи за I – IV клас. Сравнителен анализ на учебните програми за подготвителна група/клас и за I – IV клас. Разработване на план-конспект на урок по математика за I – IV клас /на тема по избор/ с реализиране на диференциран подход. Сравнителен анализ на учебното съдържание в раздела “Таблично умножение и деление” в трите вариантни учебника за II клас. Изработване на дидактически материали за обучението по математика. Съставяне и апробиране на занимателни упражнения и дидактични игри. Тренинг - писане на цифри и чертане. Изготвяне на план-конспекти и реализиране на уроци по математика в I – IV клас.

Методи и форми на обучение: Практически занятия, групова и индивидуална работа. Дискусии. Подготовка и реализиране на уроци по математика в реална и симулирана училищна среда. Тренинги.

Препоръчана литература

1. Новакова, З. Методика на обучението по математика в началните класове. ИК “Хермес”, 2004.
2. Кирова, Г. и др. Ръководство за практическо обучение на студентите от педагогическите специалности. С., ВЕДА СЛОВЕНА-ЖГ, 1996.
3. Кирова, Г. Практическите упражнения по дидактика на математиката – средство за повишаване компетентността на студентите от спец. ПНУП и НУПЧЕ. В сб. Висшето педагогическо образование – проблеми, постижения, тенденции. Изд. ФАБЕР, 2005, с. 225 - 231

Код. Наименование на учебната дисциплина Теория и технология на семейното възпитание	
Титуляри на курса: Доц.д-р Радослав Пенев	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година трета	Семестър пети
Кредити 3	Часове 30 ч.лекции; 15 ч. семинарни упражнения
Характер на обучението редовно	Цели на курса: Очакваните резултати от курса на обучение са: усъвършенстване на познавателните компетенции на студентите за възпитателния феномен “семейство”; усвояване на умения за проучване и формиращи проекции на семейното възпитание.
Методи на оценяване Изпит - писмен	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Преминати курсове по „Предучилищна педагогика” и „Основи на началната училищна педагогика”

Съдържание на дисциплината

Програмата обхваща четири образователни блока:

А. Семейството - социализираща среда за формиране личността на детето: характеристика на семейството като социална група и социализиращ фактор; психологически теории за развитието в детството и влиянието на родителите;

Б. Систематика и типология на семейното възпитание: концептуални и технологични характеристики на възпитателния процес в семейството; типологии /класификации/ на семейно възпитание;

В. Специфика на семейното възпитание в детството: основни задачи и акценти; критерии за ефективно (нормално) семейно възпитание; диагностични процедури за проучване възпитателния потенциал на семейството;

Г. Проблеми и тенденции на взаимодействието „образователни институции-семейство: концептуални, статусни и позиционни параметри на сътрудничеството; стратегии и форми за работа с родителите; тенденции за оптимизация.

Препоръчана литература

Гинът, Х. Децата и ние. С., Наука и изкуство, 1988.

Гитуни, М. Емоционалната интелигентност. С., Просвета, 2003.

Динчийска, Ст. Детето, семейството, детската градина. Ст.Загора, 1993.

Добсън, Дж. Смелостта да възпитаващ. С., Нов човек, 1994.

Додсън, Ф. Изкуството да бъдеш родител. С., ИК Колибри, 1999.

Кембъл, Р. Детето – как да го обичаме истински. С., Нов човек, 1994.

Костова, П. Семейно възпитание. В.Търново, Абагар, 1997.

Нелсън, Дж., Ч. Бруин, Р. Дафи. Позитивно възпитание за децата в предучилищна възраст. ИК Инфо Дар, С., 2001.

Пенев, Р. Педагогическо образование на родителите. С., ИК Д.Убенова, 2002.

Пенев, Р. Систематика и типология на семейното възпитание в детството. С., Веда Словена – ЖГ, 2006.

Пиръов, Г. Психология на семейството. С., Веда Словена – ЖГ, 1999.

Уиникът, Д. Детето, семейството, външният свят. С. Лик, 2001.

120. Дидактика на родинознанието и природознанието	
Титуляри на курса: Доц. д-р Илиана Мирчева	
Характер на дисциплината Задължителна дисциплина	Образователно-квалификационна степен Бакалавърска степен
Година Трета	Семестър V и VI
Кредити 8	Часове 45 ч. лекции, 60 ч. семинарни упражнения и 15 ч. практически упражнения
Характер на обучението Редовно обучение - лекции, семинарни упражнения и практически упражнения в началното училище	
Методи на оценяване Писмен изпит в края на курса + оценка от семинарните и практическите упражнения; При активно участие по време на курса с включване в дискусии, разработка на проекти и презентации, на методически варианти и използване на учебни стратегии в началното училище, студентите се освобождават от писмения изпит.	Език на обучението Български език + обучение по индивидуален план на немски и английски език

Цели на курса

Курсът е насочен към подготовката на специалисти, които ще преподават темите, посветени на природната и социалната среда, в началното училище. При завършването на курса студентите ще умеят да разработват различни методически варианти и да прилагат разнообразни методи на преподаване и стратегии за активно учене при работа с ученици от началното училище по учебните предмети роден край, околна среда, човекът и природата и обществото.

Съдържание на дисциплината

В курса се разглеждат основни аспекти от развитието на дидактиката на родинознанието и природознанието като частна дидактика - исторически акценти и модерни тенденции. Разглеждат се съвременни концепции за формиране на представи и понятия за природната и социалната среда, за промяна на детските концепции. Представят се разнообразни форми и методи, подходящи за диференциране на обучението, а също и стратегии за активно учене в хетерогенна и интеркултурна среда. Разглеждат се диагностични процедури за установяване на равнището на знанията за околната среда и на уменията на учениците от началното училище.

Препоръчана литература

Мирчева, И. Проблеми на дидактиката на родинознанието и природознанието. С., Веда Словена - ЖГ, 2004.

Duncker, L., W. Popp. (Hrsg) Kind und Sache. Weinheim und München, Juventa Verlag, 1994, S. 145-160.

Harlan, J. Science Experiences for the Early Childhood Years. NY, Macmillan Publishing Company, 1988.

Harlan, W. Developing Science in the Primary Classroom. Harlow, Oliver&Boyd, 1990.

Heckt, D., U. Sandfuchs. (Hrsg.) Grundschule von A bis Z. Braunschweig, Westermann Schulbuchverlag, 1997.

123. Дидактика на техниката и технологиите	
Титуляри на курса: доц.д-р Н. Цанев, доц. д-р Л. Витанов	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година Четвърта	Семестър Летен, 8-ми
Кредити 6	Часове 45 часа лекции, 60 часа упражнения и 15 часа практически упражнения
Характер на обучението задочно	Цели на курса Курсът цели запознаване на студентите с дидактическата същност на процеса на преподаване и учене на техника и технологии в началната степен на обучение
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания
няма

Съдържание на дисциплината

Учебната дисциплина включва система от знания, умения и отношения, които студентите придобиват в методиката на обучение по техника и технологии. Предлагат се редица теми и проблеми за държавните образователни изисквания, стандартите на обучение, основните организационни форми, методи за преподаване и учене, учебното съдържание, оценяването на резултатите от обучението и др.

В обучението са включени разнообразни упражнения за работа с основните материал, разработването на уроци и дейности, спецификата на организацията на обучението по домашен бит и техника и др.

Препоръчана литература

1. Андреев, *Процесът на обучението Дидактика, Университетско издателство,* ”Св. Кл. Охридски, София, 1996.
2. Бижков, Г. *Теория и методика на дидактическите тестове,* Просвета, С. 1992.
3. Божков, Н. *Дидактика на трудово-политехническото обучение,* Том I, ВПИ, Благоевград, 1988
4. Витанов, Л. *Продуктивни стратегии на обучение по техника и технологии. С.1999.*
5. Витанов, Л. И др. *Домашен бит и техника. Учебници за 1,2,3,4 кл. С. 2002-2006*
6. Витанов, Л. И др. *Домашен бит и техника. Книги за учителя за 1,2,3,4 кл. С. 2002-2006*
7. Лисийска, Здр. И др., Л. *Методика на трудовото обучение* София, Вѐда Словена, 1994
8. Цанев, Н. *Конструиране на технологичното обучение в началното училище. С. 2004.*
9. Цанев, Н. и др. *Домашен бит и техника. Учебници за 1,2,3 кл. С. 2002-2006.*
10. . Цанев, Н. и др. *Домашен бит и техника. Книги за учителя за 1,2,3 кл. С. 2002-2006*
11. *ДОИ, учебни програми по ДБТ. МОН. 2000.*
12. *Aspects of Primary Education. The Teaching and Learning of Design and Technology. London. HMSO.1991*
13. *Design & Technology in the National Curriculum. SCAA, UK, HMSO, 1994.*

Код. Наименование на учебната дисциплина Методика на обучението по информационни технологии ПНУП	
Титуляри на курса: доц.д-р Н. Цанев, доц. д-р Л. Витанов	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година трета	Семестър шести
Кредити 3	Часове 45– 30/15/0
Характер на обучението задочно	Цели на курса Курсът цели запознаване на студентите с дидактическата същност на процеса на преподаване и учене на информационните технологии в началната степен на обучение
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания
няма

Съдържание на дисциплината

Курсът по Методика на обучението по информационни технологии включва система от знания, умения и отношения, които студентите придобиват в хода на обучението. Предлагат се редица теми и проблеми за държавните образователни изисквания, стандартите на обучение, основните организационни форми, методи за преподаване и учене, учебното съдържание, оценяването на резултатите от обучението и др.

В обучението са включени разнообразни упражнения за работа с основни програми за обучение на учениците от началното училище, разработване на уроци и дейности, спецификата на организацията на обучението по информационни технологии и др.

Препоръчана литература

Андреев, Процесът на обучението Дидактика, Университетско издателство, ”Св. Кл. Охридски, София, 1996.

Витанов, Л. Продуктивни стратегии на обучение по техника и технологии. С.1999.

Витанов, Л. Преподаване на информационни технологии в английското начално училище. Научна конференция Китен. СУ” Св. Кл. Охридски” С. 2006.

ДОИ, учебни програми по ДБТ. МОН. 2000.

Иванов, И. И В. Илиева. Информационни технологии – 1 част – учебно помагало за 1-4 клас, в съавторство с Илиева, В., изд. “Нова звезда”, 2004.

Иванов, И. И В. Илиева. Информационни технологии” – учебно помагало за 5 клас, в съавторство с Попова, Л., Петров, П., изд. “Нова звезда”, 2006, София.

Иванов, И. И В. Илиева, Н. Цанев, Л. Витанов. Учебни карти по информационни технологии са задължителна подготовка, 1. клас. Просвета, С., 2007.

Цанев, Н. Конструирание на технологичното обучение в началното училище. С. 2004.

Цанев, Н. Създаване на българска образователна база от данни в Интернет. 6 – 9 октомври, Китен, 2003.

Цанев, Н. Достъпен ли е Интернет за малките ученици, - Начално образование, 2001, № 5

471. Основи на физкултурата с дидактика	
Титуляри на курса: доц. д-р Елена Джамбазова	
Характер на дисциплината: задължителна	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година: четвърти	Семестъ: седми
Кредити: 8	Часове: 45+60+15
Характер на обучението: заочно	Цели на курса: да дадат задълбочени знания и практически умения за ръководство на учебно-възпитателната работа при ученици от началното училище.
Методи на оценяване: курсов проект – 3 кредита; изпитен тест – 6 кредита.	Език на обучението: български

Предварителни изисквания: познаване закономерностите на психологията и дидактиката в началното педагогическо образование; двигателна култура.

Съдържание на дисциплината: Изяснява се необходимостта от системна двигателна активност, природата на физическите упражнения и закономерности за тяхното изпълнение. Представени са целите, методите и формите на обучение, плътността и физическото натоварване, технологии и варианти за работа с разнообразни физически упражнения, методи за оценяване на знанията и физическата дееспособност.

Препоръчана литература:

Попов, Ив., М. Лангова, М. Якимов. *Методика на учебно-възпитателната работа по физическа култура 1-4 клас*. София, 1995, 130 с.

Джамбазова, Ел. *За подбора на подвижните игри с оглед познавателното им въздействие*. Начално образование, бр. 9-10, 1997, с. 34-38.

Каваклова, Кр. *Терминология на положенията и движенията с тялото като елементи на физическите упражнения*. Нови знания, София, 1990, 208 с.

Филев, Ф. *Общи форми за организиране на обучението по физическо възпитание*. Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, София, 2005, 126 с.

Филев, Ф. *Физическо възпитание. (Методи и технически средства за изследване)*. Университетско издателство “Св. Кл. Охридски”, София, 2005, 95 с.

Филев, Ф. *Развитие на движенията в заниманията с физически упражнения*. Предучилищно възпитание, № 10, 2004, с. 12 - 16.

428. Основи на музикалната грамотност с дидактика на обучението по музика	
Титуляри на курса: <i>доц. д-р Валентина Б. Манолова</i>	
Характер на дисциплината – задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година - четвърта	Семестър – седми
Кредити – 8 кредита	Часове – 45 часа лекции, 60 часа упражнения и 15 часа практически упражнения
Характер на обучението – задочно обучение	Цели на курса - да даде на студентите елементарни основни знания за музикалното изкуство, да им разкрие пътищата по които те да станат достойние на техните възпитаници.
Методи на оценяване - изпит	Език на обучението - български

Предварителни изисквания - няма

Съдържание на дисциплината

Курсът по “Основи на музикалната грамотност с дидактика на обучението по музика” дава на студентите основни знания за музикалното изкуство, разкрива им пътищата по които те да станат достойние на техните бъдещи възпитаници, запознава ги с основните методологически и теоретически основи на музикалното развитие на децата от предучилищна и начална училищна възраст. Запознава с възможностите на музикалния език, с основните музикално-изразни средства, със закономерностите и факторите влияещи върху музикалното развитие на децата и малките ученици, с психолого-педагогическите основи на музикално-възпитателния процес.

Препоръчана литература

Манолова, В. Б. Основи на музикалната грамотност с методика на обучението по музика.- С., 2001.

Манолова, В. Б. Основи на музикалната грамотност с методика на обучението по музика и практикум.- С., 2004.

Манолова, В. Б. Музикална педагогика / Христоматия.- Бл., 1988.

Манолова, В. Б. Музикална педагогика / Христоматия.- Бл., 1989.

Минчева, П. П. Музикалното възпитание в общообразователното училище.- С., 1994.

Хаджиев, П. Елементарна теория на музиката.- С., 1976.

Код. Наименование на учебната дисциплина Основи на изобразителната грамотност с дидактика	
Титуляри на курса: доц. д-р Л. Малинова	
Характер на дисциплината – задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година четвърта	Семестър седми
Кредити 6	Часове 45 часа лекции, 45 часа упражнения
Характер на обучението – редовно	Цели на курса Курсът запознава студентите с основните понятия на изобразителното изкуство, а също така с основните методологически и теоретически основи на художественото развитие на децата от предучилищна и начална училищна възраст.
Методи на оценяване - изпит	Език на обучението - български

Предварителни изисквания - няма

Съдържание на дисциплината

Курсът по “Основи на изобразителната грамотност с дидактика” дава на студентите основни знания за изобразителното изкуство, разкрива им пътищата по които те да станат достойни на техните бъдещи възпитаници, запознава ги с основните методологически и теоретически основи на художественото развитие на децата от предучилищна и начална училищна възраст. Запознава с възможностите на художествения език, с основните изразни средства, със закономерностите и факторите влияещи върху художественото развитие на децата и малките ученици, с психолого-педагогическите основи на художествения възпитателен процес.

Препоръчана литература

Малинова Л.. Основи на изобразителната грамотност .- С., 2001.

Занков, О . Изобразителна педагогика / Христоматия.- Бл., 1988.

Код. Наименование на учебната дисциплина Педагогическа диагностика	
Титуляри на курса: Доц. д-р Цецка Коларова	
Характер на дисциплината задължителна	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година четвърта	Семестър седми
Кредити 3	Часове 30 ч. л. + 15 ч. упр.
Характер на обучението редовно	Цели на курса Овластяване на система от теоретически познания и практически умения в областта на педагогическата диагностика
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Няма

Съдържание на дисциплината

Курсът по Педагогическа диагностика е предназначен за студенти, които се подготвят за детски и начални учители в Софийския университет.

Целта на курса е да се усвои система от теоретически познания и практически умения в областта на педагогическата диагностика, които да дадат възможност на студентите – бъдещи учители да подбират (адаптират и/или конструират), прилагат и анализират (интерпретират) адекватни на конкретните педагогически ситуации инструменти, средства и процедури за диагностика.

Тъй като у нас все още няма достатъчно стандартизирани диагностични методики, акцентът при обучението пада върху създаването, апробирането, анализирането и стандартизирането на собствени диагностични инструменти, като за илюстративен пример се използва теста (в широкия смисъл на тази дума).

Препоръчана литература

Анастаси, А. *Психологическое тестирование*. М., Педагогика, 1982.

Бижков, Г. и В. Краевски. *Методология и методи на педагогическите изследвания*.

Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, С., 1999.

Бижков, Г. и Ф. Стоянова. *Тест за диагностика на готовността на децата за училище*.

Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, С., 1997.

Бижков, Г. *Педагогическа диагностика*. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, С., 1998.

Бижков, Г. *Теория и методика на дидактическите тестове*. УИ ”Св. Кл. Охридски”, С., 1996.

Гуревич, К. *Психологическая диагностика. Проблемы и исследования*. М., Педагогика, 1981.

Диагностика на готовността на децата за училище. Колектив с ръководител Г. Бижков. С., Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, 1986.

Стоянова, Ф. *Тестология за учители*. Атика, С., 1996.

Код. Наименование на учебната дисциплина	
Специфика на работата с деца в неравностойно социално положение	
Титуляри на курса: Доц.д-р Тодорка Велинова	
Характер на дисциплината избираема	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година втора	Семестър трети
Кредити 3	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Запознаване механизмите за взаимодействие с децата в неравностойно социално положение
Методи на оценяване Писмен изпит	Език на обучението Български

Предварителни изисквания - Няма

Съдържание на дисциплината

Курсът е структуриран върху основата на теоретичното осмисляне на механизмите за педагогическо взаимодействие с деца в неравностойно социално положение. Студентите се запознават със статуса и правата на децата в неравностойно положение. Разглеждат се спецификата и възможностите за тяхната социализация в институционализираните форми за отглеждане и възпитание на децата от предучилищна възраст.

Препоръчана литература:

1. Велинова Т. Проблеми и перспективи при възпитанието на деца без родители. – В: Научна конференция “120 години предучилищно възпитание”. В.Тн., 2004.
2. Велинова Т. Алтернативни форми за отглеждане и възпитаване на деца, лишени от родителски грижи. Шумен, УИ” Еп. К. Преславски”, 2004.
3. Деца в риск. Наръчник за социална работа. Бургас, 1997.
4. Касабова Н. Деца до поискване. София, 1989.
5. Кембъл Р. Детето – как да го обичаме истински. С., 1994.
6. Конвенция на ООН за правата на детето. С., Изд. БНК УНИЦЕФ, 1989.
7. Наумов И. Социалната адаптация. С., 1991.
8. Velinova T. Creating positive emotional environment for children in preschool grade. In: Interculturality in the educational process. University “Ss. Cyril and Methodius”, Skopje, Pedagogical Faculty “Gotse Delchev”, Shtip, Macedonia, 2005.

Код. Наименование на учебната дисциплина Съвременни екологични проблеми	
Титуляри на курса: доц. д-р Илия Петров Илиев	
Характер на дисциплината Избираем	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година - втора	Семестър – IV (четвърти)
Кредити - 3	Часове – 30 часа лекции
Характер на обучението Редовно	
Методи на оценяване – текуща оценка, Тест, контролни	Език на обучението - български

Предварителни изисквания – студентите да имат необходимият обем от знания по природо – математическите дисциплини изучавани в средния курс на училищата.

Цели на курса Главната ЦЕЛ на курса е студентите, които ще го изучават да добият знания не само в теорията на екологията, но и знания за екологичните проблеми и тяхното решаване в дейността по опазване на околната среда в глобален и регионален мащаб. Особено внимание ще бъде отделено на проявяващите се екологични проблеми в хода на многостранния процес на взаимодействие между природата и нашето общество.

Съдържание на дисциплината По своята същност и съдържание курса “Съвременни екологични проблеми” представлява комплексна дисциплина включваща теми от областта на теоретичната и приложната екология. Екологията на съвременния етап от развитието изгуби тясното си биологично направление и се разглежда в по-широк смисъл като интердисциплинарна наука.

Съвременният етап на развитие на обществото налага разширяване и задълбочаване на познанията в областта на екологията. Важно място в тази насока заема системната целенасочена работа с учениците от началното училище. Тяхното обучение още от ранна възраст ще способства за овладяването на система от знания, за формиране на екологична култура, съзнание и отношение.

Препоръчана литература

Небел, Б. Наука о окружающей среды. т.1, т.2, М., Мир, 1993

Недялков, С. Теория на екологията. т.1., Варна, 1999

Тонев, Л. и др. Екология на селищата и селищните системи. С., Наука и изкуство, 1982

*** Годишник за състоянието на околната среда в България, 2002, Зелена книга, С., 2003

Пиев, I., Environment protection – an element of Bulgaria’s policy for accession to the European Union . In : (Ed. J. Kitowski) . Eastern dimension of European Union, Rzeszow, 2003

Код. Наименование на учебната дисциплина <i>Общи форми на обучение по български език и литература в началните класове</i> <i>Предучилищна и начална училищна педагогика</i>	
Титуляри на курса: <i>доц. д-р Татяна Борисова</i>	
Характер на дисциплината <i>избираема</i>	Образователно-квалификационна степен <i>бакалавър</i>
Година <i>втора</i>	Семестър <i>четвърти</i>
Кредити <i>3</i>	Часове <i>30 часа лекции и 15 часа практически упражнения</i>
Характер на обучението <i>редовно</i> <i>лекции и практически упражнения</i>	Цели на курса: <i>да се запознаят студентите със спецификата в прилагането на общите форми на обучение /фронтална, групов, индивидуална/ в учебно-възпитателната работа по български език и литература в началните класове .</i>
Методи на оценяване <i>изпит</i>	Език на обучението <i>български</i>

Предварителни изисквания: няма

Съдържание на дисциплината:

Чрез този курс студентите разширяват и задълбочават знанията си за общите форми, разглеждани в контекста на конкретното им приложение по учебния предмет български език и литература от първи до четвърти клас.

Препоръчана литература:

Манова А.,Т.Борисова и др. Общи форми на обучение в началните класове.С.,1994

Перети Ан. Разнообразието на роли в класа – фактор за мотивация и успех. – Народна просвета, кн.9,1990

Тодорина Д. Технология на груповата учебна дейност.С.,1994

Код. Наименование на учебната дисциплина Основи на педагогическото общуване в детската градина	
Титуляри на курса: Доц.д-р Тодорка Велинова	
Характер на дисциплината избираема	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година първа	Семестър втори
Кредити 3	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Запознаване на студентите със спецификата на педагогическото общуване в детската градина
Методи на оценяване изпит	Език на обучението български

Предварителни изисквания
Няма

Съдържание на дисциплината

Разглеждат се проблемите на общуването като социален феномен и на тази основа студентите се запознават със спецификата на педагогическото общуване като професионално-творческа дейност. Представени са характеристиките на основните стилове на общуване на педагога с децата от предучилищна възраст. Акцентира се върху структурата на педагогическото общуване и комуникативните средства, които способстват за реализирането му в образователния процес. Студентите се запознават с целите и механизмите на педагогическия тренинг.

Препоръчана литература

1. Аргайл М. И М. Хендерсън Анатолия на човешките отношения. С., 1989.
2. Велинова Т. Основи на педагогическото общуване в детската градина. С., 1995.
3. Грановская Р. Елементи на практическата психология. С., 1989.
4. Дако П. Фантастичните победи на модерната психология. С., Колибри, 1995.
5. Димитрова Г. Педагогически основи на общуването и възпитанието. С., 1994.
6. Жекова С. Психология на педагогическите взаимодействия. С., 1989.
7. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении. М., 1987.
8. Леви В. Нестандартното дете. С., 1988.
9. Лисина М. И. и Ив. Димитров. Общуване и самопознание. С., 1982.
10. Пиръов Г. Децата и ние. С., 1993.
11. Рыданова И. И. Основы педагогики общения. Минск, 1998.
12. Hills Ph. Teaching & Learning as a Communication Process. L.:Groom Helm, 1979.
13. Nouvelles tendances de l' enseignement scientifique // Impact, 1991, N 164.
14. Vayer P., Roncin Ch. L'enfant et le group. Paris, 1987.

Код. Наименование на учебната дисциплина Агресията в предучилищна възраст и ролята на семейството	
Титуляри на курса: Доц.д-р Радослав Пенев	
Характер на дисциплината избираема	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година втора	Семестър трети
Кредити 3	Часове 30 часа лекции
Характер на обучението редовно	Цели на курса: Запознаване с проявите на агресия в предучилищна възраст, мотивацията на децата, факторите, които ги провокират и възможностите за превенцията им в детската градина.
Методи на оценяване Писмен изпит	Език на обучението Български

Предварителни изисквания: преминал курс на обучение по дисциплината „Предучилищна педагогика“

Съдържание на дисциплината

Програмата обхваща четири образователни блока.

Основа за интерпретацията на агресията като актуален проблем на съвременното общество е дефинирането на понятия и подходи, характеризиращи този феномен от крайните му форми на насилие, тормоз и принуда до импулсивните и незлокачествени прояви на агресивно поведение в детството.

Втората част от курса на обучение акцентира върху спецификата на видовете агресия, причините и факторите за провокиране и развитие на агресивно поведение.

В третия образователен блок на сравнителен анализ и оценка се подлагат резултати от изследвания на агресивни прояви на деца от предучилищна възраст в България и по света, и спецификата в ориентацията на техните родители.

В последната част обект на внимание технологични характеристики, свързани с превенцията на агресията в детската градина и семейството.

Препоръчана литература:

- Бояджиева, Н. П. Митева Гняв и агресивно поведение при децата. С., М-8-М, 2008.
- Гинът, Х. Децата и ние. С., Наука и изкуство, 1988.
- Добсън, Дж. Детето със силна воля. С., Нов човек, 1996.
- Кэдьосон, Х., Ч. Шефер. Практикум по игровой психотерапии. Санкт-Петербург, Питер, 2000.
- Колосова, С. Детская агресия. М., Питер, 2004.
- Крайг, Г. Психология развития. Санкт Петербург, Питер, 2001.
- Модел на педагогическо взаимодействие „семейство-детска градина. Д. Гюров, И. Колева, В. Гюрова Р. Пенев. С., Просвета, 2008.
- Нелсън, Дж., Ч. Ъруин, Р. Дафи. Позитивно възпитание за децата в предучилищна възраст. ИК Инфо Дар, С., 2001.
- Пенев, Р. Педагогическо образование на родителите. С., ИК Д.Убенова, 2002
- Пенев, Р Систематика и типология на семейното възпитание в детството. С., Веда Словена – ЖГ, 2006.
- Превенция на агресията сред децата. Сборник с научни доклади. С., ИК Комливес – ЛМ, 2004.
- Прекоп, И. Малкият тиранин. С., Аквариус, 2007.
- Попов, Хр. Човешката агресия. С., Информа Интелект, 2002.
- Стаматов, Р. Детската агресия. Пловдив, Хермес, 2008.
- Фигдор, Г. Психоаналитическая педагогика. М., Изд. Института Психотерапии, 2000.
- Шишков, А. Фрустрация, депресия и агресивност в детско-юношеска възраст. С., Колор студио, 2000.

Код. Наименование на учебната дисциплина Основи на социално-технологичната култура	
Титуляри на курса: Гл.ас. д-р Вероника Вълканова	
Характер на дисциплината избираема	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Първа	Семестър Втори
Кредити 3	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Чрез съдържанието на цикъла от лекции студентите систематизирано ще се запознаят с класически и съвременни теории и възгледи за социализацията като индивидуално-психологически и социокултурен феномен, както и с характерните етапи и особености на социалното развитие на индивида в съвременността.
Методи на оценяване Текуща оценка	Език на обучението български

Предварителни изисквания

няма

Съдържание на дисциплината

Основен тематичен акцент в курса е дефинирането на социално-технологичната компетентност на личността и уточняване на нейните педагогически параметри. Обсъжда се и спецификата на диагностичния инструментариум, предназначен за деца в предучилищна и начална училищна възраст, насочен към изследване на равнището на развитие на социално-технологичната им култура.

Препоръчана литература

1. Арънсън, Е. Човекът - "социално животно". С., Наука и изкуство, 1984.
2. Вълканова, В. Децата в информационното общество – педагогически иновации и перспективи. - В: Образование и изкуство, том 1, Шумен, УИ "Еп. Константин Преславски", 2004, с. 296-299.
3. Вълканова, В. Интернет - социализиращ фактор? - В: Интернет - среда за нови технологии в информационното общество. Книга пета, В.Търново, ВТУ, 2000, с. 123-130.
4. Вълканова, В. Конструирание на реалността. - Предучилищно възпитание, 2003, № 5, с. 46-49. "Анатомия" на родителската власт. - Предучилищно възпитание, 2004, № 5, с. 25-31.
5. Вълканова, В. Перспективни насоки за формиране на социални умения у деца в предучилищна възраст в технологична среда. - В: Инженерното и педагогическото образование през XXI век. Благоевград, Изд. Инженерно-педагогически факултет, 1999, с. 164-169.
6. Вълканова, В. Социализация на деца от предучилищна възраст в технологична среда. - В: Образованието днес - образование за утре. С., УИ "Св. Кл.Охридски", 1999, с. 152-155.
7. Дерменджиева, Г. Увод в компютърно-опосредстваната комуникация. С., УИ "Св. Кл.Охридски", 2001.

Код. Наименование на учебната дисциплина Основи на американското образование	
Титуляр на курса: Проф. д.п.н. Николай Попов	
Характер на дисциплината Задължително избираема	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година Първа	Семестър втори
Кредити 3	Часове 30 ч. лекции
Характер на обучението Редовно обучение	Цели на курса 1) Да представи историята на американското образование от началото на 17-ти век до наши дни. 2) Да представи в детайли съвременната образователна система в САЩ. 3) Да запознае студентите с основните тенденции, проблеми и иновации в образованието в САЩ. 4) Да предостави на студентите възможност сами да изследват различни аспекти от образованието в САЩ.
Методи на оценяване Изпит - писмена задача	Език на обучението Български

Предварителни изисквания

Студентите са първи семестър. Няма предварителни изисквания.

Съдържание на дисциплината

Наименование на темата	Хорариум
1. История на американското образование – колониален и ранно-национален период, период на общото училище	3 часа
2. История на американското образование – прогресивен, експериментален и съвременен период	3 часа
3. Американското образование днес – цели, приоритети, закони	3 часа
4. Структура на съвременната образователна система в САЩ	6 часа
5. Управление на съвременната образователна система в САЩ	3 часа
6. Финансиране на съвременната образователна система в САЩ	3 часа
7. Подготовка на учителите в САЩ	6 часа
8. Проблеми, тенденции, иновации в образователна система в САЩ	3 часа

Препоръчана литература

Бижков, Г., Н. Попов. *Сравнително образование*. УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 1999. II изд.

Попов, Н. *Началното образование: Сравнение на структурните аспекти в 90 страни*. УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 2001.

Попов, Н. *Американското образование*. II издание. Университетско издателство “Св. Климент Охридски”. София, 2002.

Попов, Н. *Съвременната образователна система в България*. Бюро за педагогически услуги. София, 2004

Код. Наименование на учебната дисциплина	
МИТОВЕ	
Титulary на курса: доц.д-р Светлана Стойчева	
Характер на дисциплината избираема	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година	Семестър
Кредити 3	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Целта на предлагания избираем курс е да запознае студентите с основните извори на световната МИТОЛОГИЯ.
Методи на оценяване реферат	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Съдържание на дисциплината

Целта на предлагания избираем курс е да запознае студентите с основните извори на световната митология. Необходимостта от изучаване на световните митове идва от тяхната вграденост в литературните текстове от древността до наши дни. А вградеността им в основния жанров корпус на литературата за деца - приказки, легенди, притчи и разкази е фундаментална. Познанието на митологията би могло да помогне много за разбирането на това как старите митове и легенди се превръщат в литература и още би било полезно за оразличаването им от днешните интерпретации - от приказките за деца до фентъзи-романите за юношите и масовия читател.

1. **Препоръчана литература** Мифы народов мира. Энциклопедия в два тома, М., 1988.
2. Дяков, Т., Митология, фолклор, литература, С.,1995
3. Дяков, Т., Митология, фолклор, литература, втора част, С.,2003
4. Дяков, Т., Митология, фолклор, литература, трета част, С.,2004
5. Леви-Строс, Структурална антропология С.,1995.
6. Проп, Вл., Исторически корени на вълшебната приказка, С., 1995.
7. Проп, Вл., Морфология на приказката, С., 1995.
8. Мелетински, Поетика на мита.
9. Касирер Е., Митът. Философия на символичните форми. EURASIA, 1998.
10. Елиаде, М., История на религиозните вярвания и идеи. Хр. Ботев, 1997.
11. Попол Вух. Свещената книга на маите, «Весела Люцканова»1998
12. Петишка Едуард, Митове и легенди от древен Египет и Месопотамия. «Отечество», 1988
13. Годоров, Цв., Завладяването на Америка. Въпросът за другия. Университетско издателство, С., 1992.
14. Фейхоо, С., Американска митология. Отечество, С., 1994.
15. Уолтърс, Д., Китайска митология, Абагар холдинг, 1995.
16. Раппорт, А., Древен Израел, Мириам, 1999.
17. Напарт, Дж. Индийска митология, Абагар холдинг, 1994.
18. Пейдж Р., Норвежки митове, Абагар, 1997.
19. Грийн, М., Келтски митове, Абагар, 1997.
20. Стурлосон, С., Староисландски саги и митове, Народна култура, 1989
21. Георгиева, И. Българска народна митология, Наука и изкуство, 1993.
22. Стойнев, А. Българска митология, Енциклопедичен речник, 7М+Логис, 1994.
23. Венедиков, Ив., Митове на българската земя.»Тракия»1995.

Код. Наименование на учебната дисциплина КНИГАТА ЗА ДЕЦА В СЪВРЕМЕННАТА КУЛТУРА	
Титуляри на курса: Доц.д-р Светлана Стойчева	
Характер на дисциплината избираем	Образователно-квалификационна степен бакалавър
Година	Семестър
Кредити 3	Часове 30
Характер на обучението редовно	Цели на курса Целта на предлаганата дисциплина като задължителноизбираем курс е не само да запознае студентите със съвременната книга за деца, но и да постави въпроса как стои тя в днешната култура.
Методи на оценяване реферат	Език на обучението български

Предварителни изисквания

Съдържание на дисциплината Едно е книгата за деца от гледна точка на историите и антологиите на литературата за деца, друго е, огледана на книжния пазар, и трето е като реалнодостигаща /избрана/ от днешния читател-дете. Предлаганият курс поставя ред дискуссионни въпроси, като кризата на днешната българска книга за деца, възхода на жанра "фантази", как се "поделя" интереса на детето към традиционната книга, комикса, компютърната игра, как литературното произведение охранва алтернативни на литературата изкуства и др.

Препоръчана литература

1. Сп. Литературата, Издание за литературна история и теория на Унивeрситетското Вазово общество, кн.2, 2001:
  - Диана Ралева. Най-новото в българската литература за деца и юноши 1990-1998.(Библиография), 90-101
  - Младен Енчев. Комуникативни аспекти на модерната българска литература за деца (80-шев, 90-те години на XX век), 68-90.
  - Светлана Стойчева, Юлиана Стоянова. Детската игра с езика и езиковата игра в поезията за деца, 177-186.
  - Герхард Хаас. Модерни съдържания и форми на разказ в детската и юношеската фантастика, 116-138.
2. Светлана Стойчева, Тийнейджърската култура като субкултура.//Култура.Комуникация.Култура. Г.П, бр.3, 2004, 12-26.
3. Людмила Митева. Хари Потер и неговите почитатели. Сп. Култура. Комуникация. Критика.бр.3, 2004, 26-36